ajrьm sanasь hər çajda 5 tijin.

QЬZЬL ӨZʙEKISTAN

1924 jьl 5 inci dekaʙr ajьdan ʙaşlaʙ cьqdь

өzʙekistan mərkəzil fьrqomь, өzʙekistan mərkəzil ьçraqomь və өzʙekistan mərkəzil kəsəʙələr şorasьnьŋ fikir tarqatucьsь.

aʙuna ʙahasь:							
1 ajqa		3 ajqa		6 ajqa		1 jьlqa	
s.	t.	s.	t.	s.	t.	s.	t.
1	10	3	30	6	50	12	—

ədrislər: ʙaşqarma
taşkənt erçər kecəsi 25.
tilifonlər: məs'yl myhərrir—11-39. ymymil — — — —83.

№ 277 (1782) carşənʙə, 26 nci nəjəʙir 1930-jьl № 277 (1782)

ukrajina paxtasьnьŋ ʙirinci partijalarь

m ə s k ə v, 24. sssr jer işləri komisarligigə kelgən telegram xaʙarьqa qaraqanda, xerson şəhər şorasь ukrajina paxtasьdan dəstləʙki 2 vagonnь leningrad toqumacьlьq fəʙrikələrigə juʙardь. telegramda, şu ʙirinci pərtijənі jykləş ʙilən ʙirgə, ukrajinadaqь kөkləm paxta ekin programmasьnь 160 miŋ hektər mьqdarьda ʙəçəriskə, toqumacьlьq sanaatьnь şura paxtasь ʙilən tə'min qьlьş ycyn kyrəşni kəŋəjtirişkə və'də ʙerəmiz, dejilgən.

kөntrəktətsijə pьlanьnьŋ tola ʙəçərilişini tə'min etmək ycyn

işcilər dəvlətigə ʙerilməgən ʙir dyt paxta həm qalmaslьqь kerək

paxta terimidən ʙoşaqan ʙytyn kyclər arqada qalqan rajonlarqa!

هەر ئونتە قورغانغا رەھبەرلىك قىلىش ۋە پاختا تاييارلىغىنى تېكشىرىب بارىش ئۈچۈن قىشلاق ئەكتىفلەرىدەن بىر كىشىنى بىركىتىرگىن

ʙirinci dekəʙirgə paxta pьlanьnь həmmədən aldьn tola ʙəçərgən rajonqa 50 miŋ som mykafat

ئورتا ئاسىيا 26 يارىم مىليون پۇت تازا پاختابىرىشى كېرەك

دالالاردا ھېچبىر تېرىلمەگەن پاختا قالماسىن

ۋ. ك. پ. (ب) مەركەزقومى ئورتا ئاسىيا بيوراسىنىڭ قارارى

ۋ. ك. پ. (ب) مەركەزقومىنىڭ 30 مىليون پۇت تازا پاختا ئالىشنى تەئمىن قىلالايدىغان رەۋىشدە پاختا تاييارلاش ھاقىدا شۇ يىل 20 نچى نويەبىردە چىقارغان قارارى ئورتا ئاسىيادان كەممەدە 26 يارىم مىليون پۇت تازا پاختا تاييارلاشنى تەلەب ئېتەدى. مەركەزقومنىڭ ئورتا ئاسىيا بيوراسى شۇ قارارنى بەجەرىش مەقسەدى بىلەن قويىداغىلارنى زەرۇر تاپادى:

1. كېڭ ئىشچىلەر ۋە دىھقانلار ئامماسىنى مەھەللى تەشكىلاتلار تامانىدان قابۇل قىلىنغان مۇقابىل پىلانلارنى بەجەرىش ئاتراپىغا مۇبىلىزەتسىيە قىلىش بىلەن كونتىرەكتەتسىيە پىلانىنى تولا ۋە ئارتىغى بىلەن بەجەرىشكە بۇتۇن كۈچىنى بېرىش لازىم.

2. مىللى كومپەرتىيەلەرنىڭ مەركەزقوملارىنى، ئابكوملارىنى، ھەممە رايكوملارىنى، پەرتىيە يەچەيكەلەرىنى، كومسومول تەشكىلاتلارىنى، كوپەرەتىف، شورا، خوجالىق ۋە كەسەبە تەشكىلاتلارىنىڭ فىرەكسىيەلەرىنى ۋ. ك. پ. (ب) مەركەزقومىنىڭ «دالالاردا بىر پۇت ھەم تېرىلمەگەن پاختا قالماسىن» دېگەن شىئارىنى پاختا يىغىش كەمپەنىيەسىنىڭ ئاساسى تەشكىلى شىئارىغا ئايلەندىرىب، مەزكۇر شىئارنى ئەمەلگە ئاشىرىشغا مەجبۇر قىلىش.

شۇ بىلەن بىرگە «پرولېتارىيات دەۋلەتىگە تاپشىرىلماغان بىر پۇت پاختا قالماسىن» دېگەن شىئار ئاستىدا پاختانىڭ بۇتۇن ھاسىلاتىنى ئۆز ۋاقتىدا تولا تاپشىرىشنى تەئمىن ئېتىش كېرەك.

3. شۇ ۋەزىفەلەرنى بەجەرىش ئۈچۈن ۋ. ك. پ. (ب) مەركەزقومىنىڭ ئورتا ئاسىيا بيوراسى تەكلىف قىلادى:

ئا) ئىشلەب چىقارىش شىركەتلەرى ئازالارىنىڭ يىغىلمىشلارى، ئىشلەب يىغىلمىشلارى ئارقالى دالادا قالغان پاختالارنى دەررەۋ تېرىب، يىغىب ئالىش ھاقىدا ئۆز-ئۆزلەرىنى مەجبۇر قىلسىنلار. پاختا يىغىم-تېرىم ئىشلەرى تەشكىل قىلىنمىش بىلەن بىرگە بۇ ئىشكە ھۆكۈمەتنىڭ پاختا تېرىش ھاقىداغى دېرېكتىفلەرىگە ئاساسەن قىشلاقنىڭ مېھنەتكە يارايدىغان بۇتۇن كۈچلەرى تارتىلسىن.

ب) قىشلاق شورالارى ۋە ئىشلەب چىقارىش شىركەتلەرىنىڭ رەئىسلەرى ئاگاھلاندىرىلسىن، كى ئەگەردە پاختالار يېرلەردەن تولا يىغىب ئالىنماسا، ئەگەردە پاختا ئىسراف قىلىنىب، يوقالىب قالسا، ئۇلار قانۇنى جاۋابگەرلىككە تارتىلاجاقلار.

ۋ) جۇمھۇرىيەت خالق كومىسسارلار شورالارىغا تاپشىرىلادىركىم، ئۇلار ر. ك. ئى.، پروكوراتورا ئىدارەلارى ئارقالى پاختانىڭ ئۆز ۋاقتىدا تېرىلىشى، يىغىلىشى ئۈچۈن ئىشلەب چىقارىش شىركەتلەرى، قىشلاق شورالارى ۋە كولخوزلارىنىڭ رەئىسلەرى جاۋابگەر ئېكەنلىكى ھاقىداغى دېكرەتنىڭ ھەقىقەتدەن ئەمەلگە ئاشىرىلىشى ئۈستىدەن نەزارەت قىلسىنلار.

4. ھەممە ئىشلەب چىقارىش شىركەتلەرى ۋە قىشلاق شورالارىغا تاپشىرىلادىركىم، ئۇلار پاختا تاييارلاش پىلانىنى مۇۋەففەقىيەتلى رەۋىشدە بەجەرۋچى قىشلاق ئەكتىفلەرىدەن ھەربىرىنى ھەر 10 ئون خوجالىككە ۋەكىل ئېتىب بىركىتسىنلار، بۇ ئەكتىفلەر ئۆزلەرىگە تاپشىرىلغان ئونتە خوجالىقلارىنىڭ پاختانى يىغىب ئالىش ۋە تاپشىرىشلارى ئۈستىدەن كۆز-قولاق بولىشلارى ۋە بۇنىڭ ئۈچۈن مەسئول بولمىشلارى لازىم؛ ۋەكىللەر ئىشلەب چىقارىش ئىدارەلارى ئالدىدا ھېساب بېرىب تورسىنلار، ۋەكىللەرنى پاختاكار دىھقانلارنىڭ يىغىلىشلارىدا ئاچىرىتىش تەۋسىيە قىلىنادى.

5. قىشلاق شورالارى ھۇزۇردەگى ئۇچاستكا كومىسسىيەلەرىنىڭ ساستاۋى ئېتىقادلان كورىلىب، يامان ئىشلەب كېلگەنلەر ئۇرنىغا ياخشى كۈچلەر قويىلسىن، ئەئزاسى ئىشكە ساۋۇق قاراغان ۋە ئىشلەمەگەنلەرى جاۋابگەرلىككە تارتىلسىن.

6. پاختا خوجالىقلارىنىڭ كوب بولغان، پاختا يىغىم-تېرىمىدە ئېڭ ئارقادا قالغان رايونلاردا شۇ رايونلارنىڭ ئۆز ئىچىدە ۋە ئۇلاردان تاشقارى رايونلاردا پاختا تېرىمىدەن بوشاغان دىھقانلارنىڭ تارتىلىش ۋە ئۇلارنىڭ تەئمىناتىنى تەشكىل قىلىش يولى بىلەن ياردام تەشكىل ئېتىلسىن، لېكىن رايونلار ئورتاسىدا ئىشچى كۈچلەرىنى بىر-بىرىگە كوچىرىش مەسەلەسى جۇمھۇرىيەت ھۆكۈمەتلەرى بىلەن مۇۋافىقلەشدىرىلىشى لازىم.

7. پەرتىيەنىڭ دىرېكتىفلەرىگە قاراماسدان ئورتا ئاسىيا جۇمھۇرىيەتلەرى بويىنچا كولخوزلارنىڭ جۇدە كوبچىلىگى پاختانى تېرىش ۋە تاپشىرىشدا ئۆزىدا قالماقلار، بۇنغا سەبەب كولخوزلاردا مېھنەتنىڭ جۇدە ھەم بوش تەشكىل قىلىنغانلىغىدىر، كولخوزلارغا رەھبەرلىكنىڭ ياخشى بولماغانلىغى ۋە ئۇلارنىڭ ئىجتىماعى جەھەتدەن چېت ئۇنسۇرلەر بىلەن ئىفلاسلانغانلىغىدىر. پەرتىيە رايكوملارىغا ۋە رايون كولخوز سايوزلارىغا تەكلىف قىلىنادىركىم، ياقىن فۇرسەتدە كولخوزلارنىڭ ئىدارەلارىنى باشقادان سايلاش تەئمىن ئېتىلسىن، پاختانى تېرىش ۋە تاپشىرىشدا ئارقادا قالا ياتقان كولخوز ئىدارەلارىنىڭ رەئىسلەرى جاۋابگەرلىككە تارتىلسىن، نەمۇنەلى جەماعەت سودالارى ئۆتكەزىلسىن.

8. پاختانىڭ جايلاردا قالىب كېتمىشىگە پاختا ۋە ئىسپېكولەتسىيەگە قارشى كورەشو مەقسەدى بىلەن پاختانى ۋە ئۇلاردان ئىشلەنگەن نەرسەلەرنى (ماتا، ئارقان-ئىپ ۋە ئاسقالارنى) خوسوسى بازارغا ساتوچىلارغا نىسبەتەن قانۇنى چارالار كورىلسىن؛ پاختا ئىسپېكولەتسىيەسىنكە قارشى كورەش يولغا قويىلماغان جايلاردا قىشلاق شورالارى ۋە رايون ئىجراقوملارى قاتتىق جاۋابگەرلىككە تارتىلسىنلار. شۇ بىلەن بىرگە پاختا كوپەرەتسىيەسى، كولخوزچىلار، كومسومولەر، پىيونېرلەرنىڭ ۋە كەمبەغەل تەشكىلاتلارىنىڭ كۈچلەرى بىلەن چىغىرىقلارنى يىغىب ئالىش ۋە يوقاتىش ئۈچۈن ئامماۋى كەمپەنىيە تەشكىل قىلىنسىن.

9. پاختاتقومغا ۋە پاختا كوپەرەتسىيەسىگە تەكلىف قىلىنادىكىم، ئاچىلغان ۋە ئاچىلماغان پاختالارنى يىغىب ئالىشنىڭ مۇددەتلەرى تېزلىكەن پاختانى تازالاش ۋە بوشالغان يېرلەرنى شۇدگەر قىلىش مۇددەتلەرى ھاقىداغى زەدەنىيەلەرنىڭ ئۆز ۋاقتىدا تولا بەجەرىلمىشنى تەئمىن قىلىشغا قاراب بېلگىلەنسىن، ئىشلەب چىقارىش شىركەتلەرى غوزاپايالارىنى يىغىب ئالىش ئۈستىدەن نەزارەت قويسىنلار.

10. قىشلاقنىڭ مۇشتومزور-تۇق خوجالىقلار ئاياقاسى مەھكەم زەدەنىيەنى 5 كۈن ئىچىدە تولا بەجەرىشكە مەجبۇر قىلىنسىن. بۇ ساھادا مەھكەم زەدەنىيە ئىچىكە شۇ رايوننىڭ 3-4 پىروسەنت خوجالىقلارنى ئالىش ھاقىداغى دېرېكتىف ئەمەلگە ئاشىرىلىشى لازىم.

11. كوب پاختا زاۋۇدلارى پاختا تازالاشدا پىلان زەدەنىيەسىنى تولا بەجەرە ئالماي ياتىرلار.

پاختاتقومغا ۋە زاۋۇد ئىدارەلارىغا تەكلىف قىلىنادىركىم، خام پاختادان چىقاتۇرغان تازا پاختانىڭ سان ۋە سىفەت جەھەتىدەن كوتەرىش ئۈچۈن قاتتىق كورەش باشلاب پىلان زەدەنىيەسىنى ئارتىغى بىلەن بەجەرىشكە ئىنتىلسىنلار، شۇ ئەساسدە سوسىيال مۇسابەقا تەشكىل قىلىنسىن ۋە تازالانغان پاختانىڭ چىقىشغا قاراب زەدەنىيەنى قناعەتلەنارلىق بەجەرگەن زاۋۇدلارغا مۇكافاتلار بېرسىنلار.

ۋ. ك. پ. (ب) مەركەزقومىنىڭ ئورتا ئاسىيا بيوراسى سەركاتىبى
زىلېنسكى.

پاختا تاپشىرىقلارىنى ئاشىرىب بەجەرگەن رايونلارنى مۇكافاتلاش توغرىسىدا

ۋ. ك پ (ب) مەركەزقومى ئورتا ئاسىيا بيوراسى ئىجرائىيە كومىسسىيەسىنىڭ 1930 يىل، 24 نويەبىردە چىقارغان قارارى

پاختاتقومىنىڭ ئۈچىنە مۇكافات بېلگىلەش توغرىسىداغى تەكلىفى قابۇل قىلىنسىن: بىرىنچى دېكەبىرگە پىلانىنى يۈز پىروسەنت بەجەرگەن رايونغا 50 مىڭ سوم ۋە 5 نچى دېكەبىرگەچە پىلانىنى ئېڭ ئالدىن بەجەرگەن ئىككى رايونغا 15 مىڭ سومدان مۇكافات بېرىلسىن.

ۋ. ك. پ. (ب) مەركەزقوم ئورتا ئاسىيا بيوراسىنىڭ كاتىبى
زىلېنسكى.

piskəntdə syr'ət ʙoşaşdь

p i s k ə n t (өz mux.) vkp(ʙ) mərkəzqomь orta-azьja ʙьjurasьnьŋ vəkili muxʙьrьmiz ʙilən syhʙəttə qojьdaqьlarnь ʙildirdi:

— ʙu rajonda paxta tajjarlaş işləri 1-nci nəjəʙirdən ʙujan ʙoşaşdь. rajon, qьşlaq təşkilatlarь paxta tajjarlaş syr'ətini tezlətişgə qajqьr majdьlar ajnьqsa əlimkent pənkiti arqada qalqan, ʙunda pьlan 17-nci nəjəʙirgə 40%-ginə ʙəçərildi. sosьjal taʙaqalardan muştumzorlar arqada qaldь, ʙularnь məçʙyr qьlьş caralarь jetərli eməs.

mənə fəkitlər

muxʙьrьmьz t. ʙ. xaʙar ʙerədi: çarqorqan rajonь paxta tajjarlaş pьlanьnь əktəʙir axьrьqaca 49%-ginə ʙəçərdi. ʙunqa səʙəʙlər: mihnətkəşlər ortasьda taşvьqat syst ədi, pьlan kəlxozlarqa jetkəzilmədi, işci kyclərі hьsaʙqa alьnmadь, terimcilər ərtilləri tyzilgən eməs, pənkitlərdə tarazolar kəm, muştumzorlar paxtanь өz vaqtьda tapşьrьşqa məçʙər qьlьnmadьlar. ʙir necə mərtə şənʙəliklər өtkəzilsə həm, ʙunqa keŋ amma tartьlmadь. həli həm ahvalda өzgəriş joq.

قارا كول پاختا زاۋۇدى زور بېردى.

قارا كولدەگى 75 نچى سان پاختا زاۋۇدى سېنتەبىر پىلانىنى 30 پىروسەنتىنكەنە بەجەرىب ئېدى. بۇنغا شۇ ھاللار سەبەب بولدى كىم، كومىسسىيە گرۇز ئىشكە پەرۋاسىزلىق بىلەن قارادى، زاۋۇدغا قاراشلى پاختا پۇنكتلەرى پاختالارنى ئۆز ۋاقتىدا زاۋۇدغا يوللامادىلار، جايلارغا چىقارىلغان ۋە كېلىشىب كىرگەن بىرىل بورۇقلار كورسەتىلمەگەندەن ئۇلار ھەم ئۆز ۋەزىفەلەرىنى بەجەرمەدىلەر. زاۋۇدنىڭ كېندىر ئاساسى سەبەب قالىب، 2 كۈن ئىشكە زەربە بېردى.

شۇ كەمچىلىكلەردان سوڭ زاۋۇد تەشكىلاتلارى تامانىدان ھالا ھازىر كومىسسىيە تۈزىلەدى، پاختانى ۋاقتىدا تاپشىرماغانلارغا نىسبەتەن قاتتىق چارالار كورىلادى. ئىسمىتەلەر ئورتاسىدا مۇسابەقا ئەئلان قىلىندى، ئەلەساسلە زاۋۇدنىڭ بۇتۇن كۈچى سېنتەبىر، ئوكتەبىر پىلانىنى ھېساب-مالىيا پىلانىنى تولا ۋە ئارتىغى بىلەن بەجەرىشكە قارالدى، بۇتۇن ئىشچىلەر ئۆزلەرىنى زەربەچى ئەئلان قىلدىلار.

مانە شۇ چارالار نەتىجەسىدە ئوكتەبىر پىلانىنى 106 پىروسەنت بەجەرىلدى. خازىر نويابىر پىلانىنى سېنتەبىر ھېسابى بىلەن بىرلىكدە تولا بەجەرىش ئۈچۈن قىزغىن ئىش داۋام قىلماقدا.

زاۋۇددا 450 گە ياقىن ئىشچى بار، بۇلارنىڭ ئەكسەرىيەتى زەربەچى بولادىلار. ئورتاسىدا مىھنەت ئىنتىزامى يولغا قويىلىب كېلە ياتىر. قىزىل ۋە قارا تاختالار كىرگىزىلىب، ئىشكە كېچ كېلىش ۋە ساۋۇق قاراشلىقلارغا قارشى كورەش كېتە ياتىر. 4 تە س. بەقۇرسالارى ئاچىلدى. تەئمىنات ئىشلەرى قاناعاتلانارلىق. 136 ئىشچى «ئىشچى» گەزىتەسىگە مۇشتەرى بولدىلار.

قىزىل ئۆزبېكىستان بېرىكەدەسى
ئارمەھەممەتوف تاشقىن
پىرمەھەممەتوف

ьçtьmaь musaʙaqa fa'alьjatnь kөtərdi

ʙytyn kyc ʙilən zərʙəcilik syr'ətigə

qorqantepə musaʙaqaqa caqьrdь

qorqantepə rajon pərtqomь, paxta tajjarlaş pьlanьnь өz vaqtьda tola və artьqь ʙilən ʙəçərişgə ʙaqlьq ʙolqan məs'ələlərni tekşiriʙ, qatar caralar ʙelgiləş ʙilən ʙirgə ʙu sahada mirzəcөl, çəla-quduq, jənі jol rajon pərtqomlarьnь ьçtьmaьь musaʙaqaqa caqьrdь. qorqantepə rajon pərtqomь ulardan ʙu məs'ələni dərrəv myzakərə qьlьʙ, өz rajonlarь ʙojьnca ʙelgiləngən caralarnь mə'lym qьlьşlarьnь kytədi.

ʙrigədəcilər çiddil iş ʙaşladьlar

kəttə qorqandan xaʙar ʙerədilər: narpaj rajonьda toqumacьlarnьŋ ʙrigədələri paxta tajjarlaşda arqada qalqan 14 kolxozqa ʙarьʙ taşvьqat өtkəzdilər, paxta dələlərigə cьqьʙ, terilməgən paxta mьqdarьnь ʙelgilədilər və dьjqanlardan paxta terimigə zərʙəli ʙrigədələr təşkil qьldьlar. mənə şu caralar nətiçəsidə paxta tapşьrьş 40% aşdь. ʙaşqa rajonlar həm kəttəqorqandan өrnək alьʙ, şundaj hərəkət ʙaşlaşlarь lazьm.

darvazanь ʙekitiʙ qojdь

h a q q u l a ʙ a d. 7 nci san paxta zavud mydiri „havьda çaj joq" degən ʙahana ʙilən darvazanь ʙekitiʙ qojadь, nətiçədə zavudqa kelgən paxtalar xarьd pənkitlərigə qajtarьlьʙ juʙarьla jatьr. halʙu, ki xarьd pənkitləri paxta ʙilən lьq tola, acьq havada, jamqor təgidə qalьʙ ketti. paxtanь jaŋqьn xavfьdan saqlaş caralar kөrilməgən. paxta trist zəryr amʙarlar ʙilən tə'min qьlьş caralarьnь kөrmədi.

nimə ycyn ʙөlşeviklik syr'əti ʙolmadь

kolxozsentirniŋ zilenski rajonьdaqь vəkili or. joldaşьf paxta tajjarlaş syr'əti haqьda qojьdaqь mə'lymatnі ʙerdi: ʙaşda kolxozlarda təşkili işlər ʙoş ʙoldь, paxta jьqьm-terim məs'ələləri jaxşь işlənməgənidən erkəklər paxta terimigə kəm tartьldьlar, sosьjal musaʙaqa və zərʙəcilik hərəkətləri kyc almadь. şunьŋ nətiçəsidə rajonda kolxoz sektyri 5-nci nəjəʙirgə jьllьq pьlannь 39.2%-ginə ʙəçərdi. çiddii caralar kөrilişi nətiçəsidə 10-ncь nəjəʙirgə pьlan 43%gə, 15-nci nəjəʙirgə 46,1% gə jetkəzildi.

eŋ arqada qalqan „stalьn", „kəmʙəqəl-dьjqan", „ʙirləşkən", „qajrat" kolxozlarь tekşirilgəndə kolxoz ьdaralarьnьŋ өz vəzifələrigə savuq qaraqanlьqlarь mə'lym ʙoldь. şunьŋ nətiçəsidə ʙularda mihnət jaxşь təşkil qьlьnmaqan, erkəklər, hatta xatьnlarnьŋ ʙir qьsmь paxta terimigə tartьlmaqan; kolxozcьlar qatarьqa kiriʙ qalqan cet ynsirlər kəmʙəqallər fa'alьjatьqa tuşuqlьq qьldьlar.

hazьr çiddii caralar kөrildi: 16 kolxoznьŋ ьdaralarь tarqatьldь, iki sьjasь vəkil çavaʙqa tartьldь.

قوقاننىڭ ھەرەكەتى ھەلى قاناعاتلانارلىق ئېمەس.

قوقان (سەييار مۇخبىر). 20 نچى نويەبىرگەچە پاختا تاپشىرىش پىلانى 50،3 پىروسەنت بەجەرىلدى، خالاس. بۇندايى نەتىجە ھېچ قاناعاتلانارلىق ئېمەس. ئايىنقسا مۇشتومزور خوجالىقلارنىڭ قاتات 44 پىروسەنت بەجەرىشلەرى قوقان رايونىغا جۇدە ھەم ئويات كېلتىرەتۇرغان بىر ھال.

كولخوز سېكتىرى سال ئىلگەرىلەدى، پىلانى 45 پىروسەنتىنكە يېتكەزدى. لېكىن بۇ ھەم ھېچ قاناعاتلانارلىق نەتىجە ئېمەس، بەئزى كولخوزلار سىر ھەرەكەت كورسەتە باشلادىلار، مەسەلەن «نەرىمانوف» كولخوزى 18 نچى نويەبىردەن باشلاب ھەر كۈنى يىللىق پىلانىنىڭ 3 پىروسەنتىنى بەجەرەياتىر.

پىلاننى تولا بەجەرىش ئىمكانىيەتى بار

لېكىن بوندان تولا فايدالانىلمادىلار. قىشلاق شوراسى مۇشتومزورلار قولىدا بولىب كېلدى

تېرمىز (ئۆز مۇخبىر). يەنتە كېسەر رايونىدا 15 - 20 نچى نويەبىردە پاختا تاييارلاش سۇرئەتى ئۆتكەندان ئىلگەرىگى 5 كۈنگە نىسبەتەن 3 يارىم پىروسەنتىنكە ئاشدى. كەمبەغەلە باشدان بۇ يىل رايون يىللىق پىلانىنى ھەلى 48،3 پىروسەنتىنكە بەجەردى.

رايوندا شاۋتان - سۆزمىن (تېرىزۇ-گە) كونەرشكە قارار بېرىلدى. بۇنىڭ ئۈچۈن ئىشلەب ھەم تېزلەدى، قىشلاقلارغا ئىشچى بېرىگەدەلەرى جۆنەتىلدىلەر.

يەنتە كېسەر رايونى مۇرغان دەرياداغى قاتات پاختاچىلىق رايونى ھېسابلانادى، دېمەك مۇمكىن لېكىن رايون بو ساھادا شۇ چاقغاچە ئۆز كۈچەدەن تولا فايدالانغان ئېمەس.

پىلاننى 70 پىروسەنت بەجەرگەن بولدىر خارىب پۇنكتىنى بۇتۇن رايوننىڭ پاختا پىلانىنى شۇندايى سۇرئەت بىلەن تولا بەجەرىش مۇمكىن ئېكەنلىكىنى ئاچىق كورسەتەدى.

پىلانىنى 35 پىروسەنتىنكە بەجەرگەن يەگى ئارىق پۇنكتى ئۆرتاقادا. بۇنىڭ سىرى ئاچىلدى: قىشلاق شورالارىنى ئۆز قولىغا ئالىب، كەمبەغەللەرنى ئىسكەنجە سىقىب كېلگەن مۇشتومزورلار گورۇھى ئاچىلدى. ھازىر قىشلاق شوراسى يەگەلەندى، لېكىن ھەلى باي-مۇشتومزورلارنى سىقىش ئېكەشلى دەرەجەدە يېتكەن ئېمەس.

ئوپپورتونىستلارغا ئېڭ سوڭغى ئاگاھلاندىرىش

كېيىنكى ۋاقتدا ئوڭ ھېلوۋلارنىڭ سوروتىن، سولىبىكوف، ماريىتسكى ۋە باشقالارنىڭ فەئال ئانتى-پارتىيە قالشىغا قاراماسدان، ئوڭ مۇخالىفەتنىڭ سابىق باشلىقلارى پەرتىيەنىڭ باش يولى ئۈچۈن فەئال كورەش ئېتىداغى قارارىنى بەجەرمەسدەن كېلەياتىرلار. (ئورتاق بوخارىننىڭ كېيىنكى ئەرىزەسىدەن قانىغ ئېمەس) بۇلارنىڭ شۇ ھەرەكەتلەرى كېڭ پەرتىيە ئامماسىنىڭ قانونى ئارازىلىغىنى ئويغوتدى.

ياقىندا سىرتسوف - لومىنادزى ئاتالانارلان تەشكىل قىلىنغان ئوڭ «سول» ئىتتىفاق فاش ئېتىلگەن ئېدى. بۇندا پەرتىيە سىرتسوف تامانىدان ئۆزىشدىرلگەن ياشىرىن فىرەكسىيەلىك مەركەزى ۋە لومىنادزىنىڭ رەھبەرلىكى ئاستىدا بولغان ياشىرىن ئىشلەۋچى گوروپپە ئاللىدا قالدى.

پەرتىيەنىڭ رەھبەرلىكىگە قارشى بىرلەشىب كورەشو ئۈچۈن پەرتىيەگە قارشى ئىتتىفاق تۈزگەن مەنە بۇ ئىككى گورۇپپە پەرتىيەنىڭ باش يولى تەرەفىدە مىز دېگەن دىكلەرەتسىيەلەر ئاستىغا ياشىرىنىدىلار ۋە پەرتىيەنىڭ باش يولىنى ۋە مەركەزقومىنىڭ رەھبەرلىگىنى «ئانىغانە» بولىب كورىندىلەر. ئىككى يۈزلەمە ئوڭ - «سول» ئىتتىفاقىنىڭ يولباشچىلارىدان سىرتسوف ۋە لومىنادزىنىڭ پەرتىيەگە قارشى ئۆزلەرىنىڭ ھاقىقى نەزەرلەرىنى ياشىرغانلارى ساياسىدا ئۇلار پەرتىيەنىڭ ۋە ئونىڭ مەركەزقومىنىڭ سىياسەتىگە قارشى كورەش تەشكىل قىلىش ئۈچۈن ئۆز ئاھۋاللارىدان فايدالانىش ماقسادى بىلەن پەرتىيە ۋە شورالار دەۋلەتىنىڭ رەھبەرلىك ئىدارەلارىغا كىرىب ئالدىلار.

ئىككى يۈزلەمەلەر سىنفى كورەشنىڭ كېسكىن رەۋىشدە ئۆتكەرىلگەن چاغىدا، بۇتۇن فىرونت بويىنچا كېڭ-يەيىلگەن سوسىيالىزم ھۇجۇمى بىلەن ۋە سوسىيالىزم خوجالىقنىڭ گىگانت رەۋىشدە ئۆسمىشى بىلەن بىرگە ياراياتقان قىيىنچىلىقلار ۋاقتىدا پەرتىيەگە قارشى كورەشكە چىقدىلار.

بۇنىڭ ئارقاسىدا سىرتسوف ۋە لومىنادزى سىنفى دۇشمەنلەر تامانىدان ئۆزلەرىگە خەيرخاھلىق ۋە مۇلايىم مۇئامەلە توقىدىرادىلار.

لومىنادزى ۋە سىرتسوف ئوڭ ئوپپورتونىزمنىڭ ئەكسىل ئىنقىلابى تىروتسكىزم بىلەن ئارالاشدىرىلغان پىلاتفورماسى ئىشكىزىدە پەرتىيەگە قارشى بىرگە كورەشو ئۈچۈن بىتىشدىلەر. تىروتسكىزمنىڭ پەرتىيەنىڭ باش يولىغا قارشى كورەشدە يېڭىلىب ۋە ئىدەيۋ ئورتاقلار كورۇب بەسىنىڭ ئاساسى قائىدەلارىغا كېلىب قالغانى سىنگەرى، سىرتسوف گورۇپپەسى بىلەن بىرلەشكەن «سول» مۇتەشەببىرلەر ھەم ئىككى ئاياقلارى بىلەن ئوڭ پىلاتفورماغا تۇرۇب قالدىلار.

ئوڭ ئوپپورتونىستلارنىڭ ئىزىدەن بارىب ئوڭ - «سول» ئىتتىفاقى ھەم بىزنىڭ قىيىنچىلىقلارىمىزدان ئىسپېكولەتسىيە قىلادى.

بۇ ئىتتىفاق مەملەكەتنى سەنائەتلەشدىرىش، قىشلاق خوجالىغىنى سوسىيالىزم ئاساسىدا ياڭىدان قۇرىشنىڭ تېز سۇرئەتلەرى زەرۇرلىكىنى ۋە ئونى ئەمەلگە ئاشىرىشنىڭ مۇمكىنلىكىنى، مۇشتومزورلارنىڭ سىنفى بولىب ياشاۋىنى ئوگەنىش زەرۇرلىكىنى شۇبھە ئاستىغا قويادى. بۇ ئىتتىفاق ئوڭ ئوپپورتونىستلار سىنگەرى ئىشچىلەر سىنفىنىڭ ئىجادى تەشەببۈسىگە شۇبھە بىلەن قارايادى.

خوجالىق تەرەققىياتىنىڭ كېلەجەكى سىرتسوف - لومىنادزىنىڭ كوزىگە قارا رەڭلى بولىب كورىنەدى.

بۇ ئىتتىفاقنىڭ باشلىقلارى تەۋەت ئۆزىنى يوقىتگەن، ئاقىبەتلاشدا يارا ياتقان ھەممە ماھىيەتلارنى يىتەرلىك مىقدارلاردا تەيەرگە كېلتىرە ئالامىز، دېب ھېساب قىلادىلار.

سىرتسوف ۋە لومىنادزى ئوڭ ئاغماچىلار سىنگەرى تىروتسكىچىلەر ئۆزىلەدەن يارىب جەماعەتچىلىك بۇتۇن ھوجەيرەلەرى بيوراكراتلىككە تەيىلەنگەنلىكىنى تەكىدلەب يۈردىلەر، «پەرتىيە ئىچىدەگى رېژىم» توغرىسىداغى گەپلەرىنى تەكرارلايدىلار، پەرتىيە رەھبەرلىككە بۇھتان ئاتادىلار، پەرتىيەنىڭ يولباشچىسى ئونىڭ باش كاتىبى ئورتاق ستالىنگە ھۇجۇم بىلەن شۇغۇللانادىلار.

شۇ رەۋىشچە تىروتسكىچى ۋە يارىم تىروتسكىچى مەسەلەلەرنىڭ «سولچىلىغى» نىڭ ئوڭلىق بەشەرەسى يەنە بىر مەرتەبە ئاچىلادى ۋە ئوڭ خائىنلىك پەرتىيەمىزدە ئەساسى خەۋفى بولغانلىغى ۋە بوندان كېيىن ھەم ئەساسى خەۋفى بولىب قالغانلىغى يەنە بىر مەرتەبە تەئكىدلەندى.

پەرتىيە 16 نچى قورۇلتايىنىڭ مەنە شۇ دەستورىنى مەھكەم سۇرەتدە ئىسىدە تۇتىش بىلەن بىرگە ئوڭ ئوپپورتونىستلىق نەزەرلەرىنى ھىمايە قىلاۋچىلارنىڭ پەرتىيەمىزدە ئەئزا بولىشلارى بىلەن بىر جايغا سىغماسلىقلارى توغرىسىداغى ئىمكىنچى قارارىنى ھەم ئېسىدەن چىقارمايدى. قورۇلتاينىڭ بو قارارى ئۆز مۇھۆدا تاشىرىلىشى ئېكىش. ئوپپورتونىزم قانداي شەكىلدە چىقماسىن، «سوللىق» كىيىمىلەرىنى يامىنىش ئۈچۈن قاندايىغا ھەرەكەتدە بولماسىن، پەرتىيە ئونىڭ ھەقىقى تەبىئەتىنى مۇشتومزورلار ئەگېنتى، سىنفى دۇشمەن يېرىنى يانچىغى بولىش نەتىجەسىنى ئاچادى، ئۆز سەفلەرىنى ئاچىقدان-ئاچىق بولغان ئوپپورتونىستلاردان ھەمدە بۇتۇن پۆنكتلەر بويىنچا سىنفى دۇشمەن مىزنىڭ ئىشلەب ۋوجودگە يايانغان ئىككى يۈزلەمەلەردەن تازالاش ئۈچۈن زەرۇر بولغان چارالارنى ئالاجاق.

مەركەزقوم پولىتبيوراسى ۋە مەركەزى كونتىرول كومىسسىيەسى پرېزىدىيومى مەجلىسىنىڭ سىرتسوف ۋە لومىنادزى ئورتاقلارنى مەركەزقومدان چىقارىش توغرىسىدا ۋە شاتسكىننى مەركەزى كونتىرول كومىسسىيەسىدەن چىقارىش توغرىسىداغى قارارى ئىككى مىليونلى پەرتىيە ئامماسى تامانىدان بۇيۇك قانائەت بىلەن قارشى ئالىنادى. بو قارار ئوڭ - «سول» ئىتتىفاقىنىڭ باشلىقلارىغا ئاگاھلاندىرىش بولىشى ۋە مەنفىكورووى ۋە تەشكىلى چىن ئۆزالىزلانتىرىشغا قالىب كېرەك. ئەگەر بو ھال ۋوجودگە كېلمەسە، پەرتىيەمىز ئۇلارنى ۋ... ئىشچىلەر پەرتىيەسى سەفلەرىدەن ھەقىقەتسىز رەۋىشدە قىتورىب چىقاراجاق.

BƏJNƏLXALQ PROLETARJATЬ ZƏRƏRKYNƏDƏCILƏRDƏN MƏRHƏMƏTSIZ ƟC ALЬŞ TARAFDARЬ

ogpu avropa patsifistlarьnьn jyzidən nьqavьnь alьв taşladь

germanija işciləri zərərkynəndəcilərnin işləri вilən çanlь rəvişdə tanьşmaqdalar

„rote fane" kapitalist matвuatьnьn munafьqlьqьnь faş qьlajatьr

berlin, 23. germanija işcilər sinfi sssr də tapьlqan əksil ьnqьlaвьь „sanaat pərtijəsi" nin işigə kəttə əhəmmijət verajatьr. kəmmynist və sol matвuat əjiвnamanьn kəpkinə orьnlarьnь kecirib вasdьlar. вir qatar gəzitələr məskəvdəgi işci muxвьrlarьnьn hьsaвlarьnь həm вasьв сьqarmaqdalar.

„rote fane" gəziti вytyn вir вetini əksil ьnqьlaвсьlar və intervensijəcilər işi вilən tolqazьв сьqardь. gəzitənin ваş maqalasьda qujьdaqьlar əjtilgən: „əksil ьnqьlaвьь hərвii fitnənin, unьn məskəv вilən pariz ortasьda çajlanqan вelimlərinin, fransuz generali ştaвь məxfii planlarьnьn tapьlьşь, avropadaqь ahvalqa kəttə ajdьnlьq вerədi. ogpu əznin qattьq zərвəsi вilən səhnə aldьdaqь pərdəni jьrtьв alьв ьrqьtdь, avropa вirligini tyzməkci вolqan patsifistlarnьn və kellog əhdigə qol qojqan munafьqlarnьn haqьqьj jyzini acьв вerdi. sssr dəgi qalьвana sosializm qurulьşьnьn hər вir kyni imperialistlərgə və ularnьn agentlarьqa qattьq zərвə вerədi, вarca məmləkətlərnin hykymətlərini, nyfyzli fitnəci dajьralarьnь, sssr gə qarşь uruş tələв qьlьş ycyn məçвyr qьladь. rusija proletariatь mərhəmətsiz rəvişdə вir necə kyndən son əz dyşmənləri вilən hьsaв qьlqac, вu вanditlar joq qьlьnqac, вytyn kapitalizm dunjasьda qattьq şavqun-suran kətəriləçək. ьnqьlaвьь kyrəşcilərnin əldirilişi, hindistan qьşlaqlarьnьn вuqma gaz вilən zəhərlənişi, xьtaj mihnətkəşlərigə mənsyв necə min ajьlalarnьn əldirilişi toqrьsьda qaltьramaj xaвar вeriв kelyvci „muxtaram" redaktorlar, tosatdan əz kenillərida qьzqьn ьnsan pərvərlik вarlьqьnь seziв qala çaqlar. вiz вolsa sssr nin işci-dьjqanlarьqa qaraв əjtəmiz: sosializm qurulьşьmьznьn və ymymii vətənimiznin dyşmənlərini вitiriniz"!

„sanaat partijasi" puankaregə jol kərsətədi

germanija mihnətkəşxatьn-qьzlarь zərərkynəndəcilərdən mərhəmətsiz qasas alьş tarafьda

london işciləri proletar ьnqьlaвьnь saqlaв qalьş ycyn kyrəşyvgəvə'də вerədilər

вerlin, 24. germanija mihnətkəş xatьn-qьzlarьnьn qurultajь, sssr alьь ьnqьlaвьь triвunalьqa muraçaat qьlьв, triвunal вarca zərərkynəndəcilərgə və sosializm qurulьşьnьn вarca dyşmənlərigə mərhəmətsiz çaza вerişni tələв qьlьş toqrьsьdaqь təklifni qaвul qьldь. şu təklifdə „sanaat pərtijəsi" ystidən вolaçaq soddaqь ваş ajiвdarlar alьь çazaqa hykym qьlьnьşlarь lazьm" dejiilədi. qurultaj tələвini triвunalqa maxsus tapşьrьş və sodda hazьr вolьş ycyn məskəvgə delegatsija juвarьş toqrьsьda qarar сьqarьldь. şu zalda jьqьlqan pyl delegatsijanьn вarьв kelişi ycyn jetərlik вoldь.

london, 24. londonnьn işcilər rajonь вatersidə işcilər jьqьlьşь вolьв, вunda „sanaat pərtijəsi"nin əksil ьnqьlaвьь işləri toqrьsьda daklad eşitildi. jьqьlьş вir aqьzdan rezalytsijə сьqarьв, şu rezəlytsijədə işcilər sinfini qutqazuvсь hykymət вolqan şura hykymətigə ceksiz ьşanc вildirdilər. вiz ogpu nьn tola əksil ьnьqlaвьь hərвii fitnəni acьş işidəgi taqsьm qьlьnarlьq işini fəxir вilən kezləв вarambz. proletar ьnqьlaвьnь hьmaja qьlьş, sssr gə qarşь uruş tajjarlavсьlar вilən mərhəmətsiz kyrəşyvgə və'də вerəmiz, dedilər.

məskəvdə ujuşqan namajьş

məskəv, 24. zavod-fəвriklərdəgi işcilərdən, məmləkətdəgi sosializm qurulьşьnь вuzuşnь ezigə vəzifə qьlьв alqan və imperialistlarnьn вujruqь вojьnca sssr ystigə hərвii intervensijə tajjarlaв kelgən zərərkynəndəci təşkilatlarьqa qarşь nəfrət və narazьlьq вajan qьluvсь rezalytsijələr çydə kəp keləjatqanь səвəвli, məskəv вьlajat kəsəвələr şorasь 25-nci nojaвr kyni ujuşqan narazьlьq namajьşь ətkəziş ycyn qarar qьldь.

вuxara, 24. fəjzyllə xoçajev ismidəgi вuxara vpi sinin studentlarь və oqutuvсьlarь həmdə mə'myrijəti varnitso nьn deklaratsijasьqa вytyn qoşьlьв, zərərkynəndəcilərgə mərhəmətsizçaza вerilişini lələв qьladьlar. вytyn kycimizni işcilər sinfinin işi ycyn вerəmiz deв qattьq və'də qьladьlar.

kommynizimni вitiriş pərtijəsi

gelsingfors, 23. finləndijə faşьstlarьnьn qurultajь вitdi. qurultajqa 800 kişi qatnaşdь. qurultaj lapuas hərəkətini (finləndijədəgi faşist təşkilatь şu vaqtqaca şundaj isimləniв kelgən edi), finləndijədəgi kommunizmni вitirişni maqsad qьlьв tutuvсь məhkəm pərtijəgə əjləndiriş toqrьsьda qarar сьqardь. qurultaj jənə, hazьrqь ваş vəzir svinxududnь 1935-nci jьlь вolaçaqsajlavlarda finləndijə rəjis çymhyrligi ycyn kandidat qьlьв kərsətiş toqrьsьda qarar сьqardь.

ikitə jəni komisarliklərnin tyzilişigə səвəв ьttьfaqьmьz ьqtьsadьnьn əzgərişidir

savda komisarligi вojьnca вujruq

məskəv, 24. tə'minat xalq komisarligi və taşqь savda xalq komisarligi degən iki komisarlik tyzilişi munasaвatь вilən, ortaq mikojan ьmzasь astьda taşqь və icki savda komisarligi вojьnca вujruq сьqarьldь. şu вujruqda qujьdaqьlar əjtilədi:

sosializm sanaatьnьn zor əsişi, mal avarotьdaqь sosializm sektorьnьn əsişi, şu avarotdan xususьь kapitalnьn qat'ьjan sьqьв сьqarьlьşь; kolxozlaşdьrьşnьn qat'ьь muvaffaqьjatlarь, qьşlaq xoçalьqьda sovxozlar quruş zəminidə muştumzornьn sinf вolьв jaşavьnь tygətişgə qaratьв ətkəziləjatqan sьjasat,—mənə şular həmməsi xoçalьqьmьz „nep" nin sonqь dəvrigə qadam qojqanьnь вildirədi, kii şu dəvir sosializmqa ətiş dəvridir. savda işlərido jəni zəmin tuqulmaqda. вu zəmin вiznin aldьmьzqa qьşlaq xoçalьq maxsulatьnь tajjarlaşnь, ularnь avqat sanaatьnьn karxanalarьda işləşdə, xalqnь xususьь mətluвat aşьjalarь вilən tə'min qьlьş işini ujuşdьrьşda jəni vəzifələrni qojadь.

qurulьşnьn jəni dəvri, tajjarlaş və tə'min qьlьş işlərini ujuşdьrьş toqrьsьdaqь məs'ələni jənicə qojadь. вunьqaca matluвatcь və işləв сьqaruvсьnьn tarqav və jəkkə вolьв, savda işlərimiz ular вilən dьjqancьlьq maxsulatьnь tajjarlaşda, sanaat mallarьnь satьşda muamala qьlar edi. endi qьşlaqda kolxozlar jyzəsidən kollektiv işləв сьqaruvсь pəjda вolьв əsməkdə, işci matluвatcьlarnь japьq taqsьmat dəkanlarь arqalь tə'min qьlьşnь ujuşdьrьş və şunьn singəri jəni şəkillər pəjda вolmaqda.

ьttьfaq taşqь savdasьdaqь sьlcьşlar həm kəttə. 1926—27-nci jьlь sssr taşqь savda avarotь uruşdan əvvəlgigə nisвətən 47 prəsənt edi, 1930-ncь jьlь şu mьqdar 80prəsəntkə jetdi. əjn zamanda taşqь savdamьzda xarakterli вir xususьjat şu, kii əsiв вaruvсь sosializm xoçalьqьnьn zor kətərilişi asasьda şora ьttьfaqьnьn taşqь savda avarotь, qattьq çahan ьqtьsadьь tənligi hykym syriв turqan, ьqtьsadьь frontda kapitalizm dunjasьnьn sssr gə qarşь kyrəşi keskinləşkən və ikələ dunja ortasьdaqь вytyn qarama-qarşьlьq ajnьqsa keskin вelgilengən caqda jyzəgə сьqarьlmaqda. taşqь savda aperatsijalarьnьn həçmi əsməkdə. şu nərsə, sosializm quruş вeş jьlьqьnь вuzuş maqsadь вilən ьqtьsadьь вlokada ujuşdьrьş ycyn urьluvсь kapitalizm dunjasьnьn qattьq qarşьlьqьqa ucramaqda. kapitalistlar вiznin eksportьmьzda, demək industriləş ycyn kerəkli yskynələr kirgiziş işim zgə zərвə вerməkci вoldьlar. taşqь savda monopolijasь hazьrqaca вəjnəlxalq kapitalizmnin вytyn hyçymlərigə xuruç вeriв keldi. вundan kejin həm u, əjnii zamanda demping kampanijasьqa qarşь, degən munafьqana şьar astьda şura eksportьqa qarşь ətkəziləjatqan jənidən-jəni hyçymlərgə qaramasdan məhkəm вolьв qalmaqda və qalaçaqdьr.

şu vaqtda komisarligimiznin əzidə iki sistema əsdi: вularnьn вiri icki вazarnьn jəni şarajьtьqa muvafьq rəvişdə вarqan sarь qajtadan qurulmaqda, ikincisi—taşqь savdamьz вavьdaqь şarajьtьnьn xususьjatlarь və metodlarьqa muvafьqlanьş ycyn intiliş вilən вirgə, taşqь savda monopolijasьnьn məhkəmligini hьmaja qьlmaqda. mənə şularnьn həmməsi ikitə mustaqьl komisarliklər tyzilişi ycyn zəryr şarajьtnь tajjarladьlar.

paxta oqutlarьnь toxtatьв turadьlar

məskəv, 24. sssr. jer işləri komisarligigə kelgən mə'lymatqa qaraqanda, leningrad portьda cetdən orta asьja ycyn kirgizilgən əncəgina paxta oqutlarьnьn toplanьв qalqanь вilinədi. port skladlarьda 700 vagondan aşьq oqut jatadь. вundan taşqarь, uqutlarnьn kelişi davam dьladь. uqutlarnьn вundaj sekin syr'ət вilən vagonlarqa jyklənişi orta asьjadaqь kəkləm ekin kampanijasьnьn əz vaqtьdan ətişigə qorqьnc вolьв tyşədi. вukyn sssr jer işləri komisarligi jollar komisarligigə muraçaat qьlьв, cetdən keltirilgən uqutlarnьn orta asьjaqa əz vaqtьda kirişini tə'min qьlьşnь ьltьmas qьldь. şu maqsad вilən cetdən kelgən uqutlar qazalь və maxac qala tamanьqa hər kyni 75 vagondan kəm вolmaqan mьqdarda juвarьlьş lazьm.

donвasda muqaвьl sanaat və malьja planь

gorlofka, 23. şu rajonnьn вarca kanlarьda 1931-nci jьlqь muqaвьl sanaat və malьja planlarьnьn tyziş hərəkəti kycəjdi. „uzlavaj" degən kanda zərвəcilər muqaвьl plandaqь kemyr hasьlьnь 285 min tonna вelgilədilər. sanaat və malьja planьda вelgilengən mьqdar 265 min tonna edi.

rikov, 23. zərвəcilərnin təşəввysi вojьnca, ikinci san şaxtanьn və „krasnьь profintern" ismli kannьn işciləri və mutaxasьslarь zərвəcilərnin təşəввysi вojьnca 1931-nci jьlqь muqaвьl sanaat və malьja planьnь tyziв; şu plandaqь mьqdarnь kentrel raqamlardan 20 prəsənt artdьrьв kərsətdilər.

xarkov, 22. rki. kollegijasь „ugel" ujuşmasьnьn vəkili gorвacev tamanьdan on opportunizm kərsətilgənini tə'kidləв unqa vigovor ь'lan qьldь gorвacev şu rajondaqь kanlarqa nojaвrnin вirinci 10 kynligidə faqat 300 min tonna kemyr qazьş toqrьsьda vəzifə вergən, xalas. halвukii, əktəвr ajьnьn sonqь 10 kynligidə qazьlqan kemyr 420 min tonna edi. vəzifənin şundaj kəməjtirilişi arqasьda, əktəвr ajьda erişilgən syr'ətlər kəməjiв ketdi.

mə'dən sьnьqlarь jьqьş 10 kynligi

məskəv, 24. вeş jьllьqnьn ikinci jьllьqьda mə'dən 500 min tonna kəm işləndi. şunьn arqasьda məmləkətni mə'dən вilən tə'min qьlьş işigə kəttəginə qьjnlьqlar jyz вerəjatьr. şu orqьlьqnь mymkin qadar tezrək tygətiş maqsadь jyzəsidən vtssps və viksm mərkəzqomь 25-nci nojaвrdən 5-nci dekaвrgəcə вytyn ьttьfaq mьqjasьda mə'dən sьnьqlarь jьqьş, unь mə'dən zavodlarьqa jykləв juвarьş 10 kynligini ь'lan qьladьlar. вundan maqsad—zavod havьlarnь, tsexlarnь və temir jollarnь mə'dən sьnьqlarьdan tazalaşdьr.

vtsssps və viksm mərəzkomь ytyn ьttьfaq mьqьjasьda mə'dən sьnьqlarь jьqьş 10 kynligini ətkəziş вojьnca konkret caralarnь işləв сьqdьlar. vrssps və viksm mərkəzkomьnьn qararьnь вəçəriş ycyn məs'ylijət kəsəвə şuralarьqa jyklətilədi.

hindistan xalqьqa acьqdan-acьq hyçym

london, 25. вomвajdan alьnqan xaвarqa qaraqanda, hind millətcilər matвuatь makdonaldnьn ingliz-hind konferensijasьdaqь nutqьqa keskin dyşmənlik kezi вilən qaraв, unь hindistan xalqьqa toqrьdan-toqrь hyçym deв tə'rifləjdi. gəzitələr, hindi delegatlarьnьn tezlik вilən paroxodqa olturьв qajtьв kelişlərini tələв qьladь.

orta asьja temir jolьdaqь tərtiвsizliklər tekşirilməkdə

məskəv, 24. temir jol işciləri mərkəzqomьnьn prezidijumь orta asьja temir jolьdaqь ahvalnь, undaqь işdə kəttə orqьlьşlar və вir qanca pynktlərdə tьqьlьв qalьşlar вarlьqьnь muhakəmə qьlqandan son, şu jol dorprovsozьnьn rəjsi cugunovnь işdən alьşqa qarar qьldь. şu orqьlьşlarda əjiвli вolqan kişilərnin işi tergəv mə'myrlərigə tapşьrьladь. sajuz mərkəzqomьnьn prezidijumь, jolnь şu halqa keltirgən ahvalnьn вytyn səвəвlərini tezlik вilən tekşirişni zəryr deв tapdь.

plan əkədemijəsi

məskəv, 24. sssr xalq komisarlar şorasь sssr gosplanь qaşьda 2 jьllьq plan əkədemijəsi acьşnь zəryr deв tapdь. əkədemijə gosplan ьdaralarь və sssr nin ваşqa ьdaralarь ycyn rəhвərlik xadьmlarьnь, həmdə ьttьfaqсь çymhyrijətlər ycyn plan xadьmlarьnь tajjarlajdь.

şoralar ьttьfaqьda

■ xerson şəhəridəgi qьşlaq xoçalьq institutь studentlarьnьn ymymii jьqьlьşь, institutdaqь professor qarozdovnьn, kolxozlaşdьrьşqa və qьşlaq xoçalьqьnь sosializm asasьda qajtadan quruşda pərtijə tamanьdan alьnqan syr'ətlərgə qarşь сьqьşьnь əjiвlədi drozdov studentlar ortasьda, goja ukrajinada qalla məs'ələsini həl qьlьş mymkin eməs, deв taşvьqat jyrgyzgən edi.

■ sajuzneft flotьqa „sssr kan işciləri sajuzь" ismli jənə вir kəttə neft paroxodь qoşьldь. вu paroxod nikolajəv şəhəridə qurulqan və unьn icidəgi yskynələr həmməsi şuralar ьttьfaqьda işləngəndir.

■ вatrakidə kəttə qьşt zavodь salьna вaşladь. zavod hər jьlь 9 million qьşt сьqaradь.

■ məskəvdə əncə vaqtlardan вerli kəsəl jatqan xəjkəltaraş xarlamov əldi. xarlamov lenin həjkəllərinin kə kinə lajьhalarьnь işləв сьqqan. leningradda və sssr nin kəp rajonlarьdaqь lenin həjkəlləri şu kişi tamanьdan qurulqandьr.

■ tatarьstan ьqtьsadьь şorasьnьn qararьqa muvafьq „tatkozovod" ismli əksijəli çəm'ijət tyzilə jatьr. tatkozovod qaşьda hazьrca вirginə sovxoz вolьв, вu sovxoc 500 hektər jerdə 12 min ecki вaqadь. tatkozovod tatarьstannьn sanaat rajonlarьnь gəşt və syt maxsulatlarь вilən, kəntrestьnь xam teri вilən tə'min qьladь. ecki вaqьş tatarьstannьn jəkkə xoçalьqlarь sektorьda ken rьvaçlanqandьr. əksijəli çəm'ijət tatarьstandaqь ecki вaqьş kolxozlarьnь və koperativ şirkətlərini ujuşdьrьş toqrьsьda jardam qьlьşь lazьm.

tyrli xaвarlar

■ rəsmii xaвarlarqa qaraqanda, əjnii zamanda avstralijadaqь işsizlərnin sanь 450 min kişigə jetədi. (вundaqь işcilər və xьzmatcьlarnьn ymymii sanь 2 million 100 min).

■ əktəвr ьnqьlaвьnьn 13-nci jьllьqьda sərijənin həmmə çajьda kəmmynist xьtaвnamalarь və praklamatsijalar tarqatьldь. вəjryt, taraвlьs və hələвdə kəp kişilər qamaqqa alьndь. hykymət mə'myrləri kəmmynistlərgə qarşь qattьq qanun сьqardьlar.

■ 22-nci nojaвr kyni mə'dəncilər ьnqьlaвьь kəsəвə sajuzьqa вerlin işcilərdən 1300 kişi kirdi.

■ amrьqanьn sen luji şəhəridə pelisə вir necə jyz namajьşсьlarnь həjdədi. вular işsiz negr işcisinin ajьlasьnь kvartirdan сьqarьşqa qarşьlьq qьlьş ycyn urьnqan edilər. şu munasaвat вilən 6 kəmmynist qamaqqa alьndь.

■ вudapeştdan alьnqan xaвarqa qaraqanda, şu jerdə, 16-ncь sentəвr kyni вudapeştda вolьв ətkən ьnqьlaвьь xuruçlar vaqtьda qamaqqa alьnqan 5 nəfər işci ystidən sod вolьв ətdi. pəlisələrnin, şu işcilər „qolьqa taş və рьcaq kətərgən edi" degən gyvahlьqlarqa asaslanьв sod işcilərnin 3 təsini 6 ajdan tyrməgə hykym qьldь. namajьş vaqtьda вir şpionnь tanьв alьв urqan jaş işci вir jьl tyrməgə hykym qьlьndь. ьnqьlaвьь nutq sezləşdə əjiвləngən 5tə işci 8 aj tyrməgə kesildi.

■ вelgijənin həmmə çajьda şora dostlarь çəm'ijəti tamanьdan ujuşdьrьluvсь mitinglər muvaffaqьjat вilən ətiв turьвdьr.

ئوز كومپەرتىيە مەركەزقومى ئسپولبيۇروسىنىڭ قارارى

1. «مەرالدە» گەزىتەسىنىڭ 13 نچى ئوكتەبردەن 24 نچى ئوكتەبرگەچە، ئوڭ وە «سول» ئوپپورتونىستلارنىڭ كيينگكى خۇرۇجلارى توغرىسىدا بىتەگىنە ماقالا هەم باسماغان «قىزىل ئوزبېكستان» نىڭ گەزىتە سىياسى خاتاسىنى كورسەتىشى توغرى وە ئوز ۋاقتىدا بولغانلىغى قەيد قىلىنسىن.

شونىڭ بىلەن بىر ۋاقتىدا مەركەزقوم حساب قىلادى، كىم «قىزىل ئوزبېكستان» گەزىتەسى كيينگكى ۋاقتىدا هەم ئوڭ وە «سول» ئوپپورتونىستلىق بىلەن وە بو ئاغماچىلىقلارغا مۇراساچىلىق بىلەن كورەشنى قائىقارلىق ئوتكەزمەدى. ئوڭ-«سول»-لەركەيەچى ئىنتىفاقىنى بېتەرلىك دەرەجەدە فاش قىلمادى (بىرىنچى نويەبىردەن 18 نچى نويەبىرگەچە بو مەسئەلە يۈزەسىدەن هەممەسى 3 ماقالا وە 7 تە ئەخبارات زەمىنكەلەرى باسىلغان).

2. «قىزىل ئوزبېكستان» گەزىتەسىنىڭ مۇھەررىرى ئورتاق عوسمانوف شونىڭ ئوزى بىلەن پەرتىيەنىڭ باش يولى ئوچون كورەشنى گەزىتەدە تەئمينلەمەگەنلىگى حسابلاش بىلەن بىرگە ئوڭ مۇھەررىرلىكدەن ئالىنىشغا لايىق بولسا-دا، ليكن ئوزىنىڭ مۇھەررىرلىك ئىشىگە ياقىنلاغىنا قويىلغانلىغىنى، پەرتىيە تەشكىلاتلارىنىڭ رەھبەرلىك هەيئەتلەرى ئوزىغا زەرور بولغان ياردامنى كورسەتمەگەنلىكلەرىنى (ماقالالار، زەمىنكەلەر بىرمەگەنلىكلەرىنى، خاتالارنى ئانقىد قىلماغانلىقلارىنى) وە ئورتاق عوسمانوف «قىزىل ئوزبېكستان» گەزىتەسىنىڭ ئىدارەسى نامانىدان سادىر بولغان خاتالى ئىقرار قىلىپ، ئوزى حوكم ئېتكەنلىگىنى ئەعتىبارغا ئالىپ مەركەزقوم ئوشبو قارارىدا كورسەتىلگەن خاتا وە كەمچىلىكلەرنى ئورتاق عوسمانوفنىڭ كوز ئالدىغا قويادى.

3. مەركەزقوم ئورتاق مۇشاقلىقغا وە بۇتۇن ئىدارا خىزمەتچىلەرىكە «قىزىل ئوزبېكستان» گەزىتەسىنىڭ روۋلىنى پەرتىيەنىڭ باش يولى ئوچون كورەشنى تەشكىل قىلوچى سەفەدە كوچەيتىرىشنى، ئاساسى خاتالى بولغان ئوڭ ئوپپورتونىستلىق مەنكورەسىگە وە مەملەكەتىگە قارشى، «سول» ئوپپورتونىستلارغا قارشى، ئولۇغ دەۋلەت شوۋىنىزمىگە وە مەھەللى مىللەتچىلىكگە قارشى، ئەنگى يۈزلەمەلىكگە وە ئاغماچىلىقلارغا مۇراسا قىلىشغا قارشى، عامەلى سەفەربەرلىك كەئالىشغا تەكلىف ئېتەدى.

4. «قىزىل ئوزبېكستان» ئىدارەسىغا ئىككى كون مۇددەت ئىچىدە «پەرتىيە تۇرمۇشى» بولمى تەشكىل قىلىشغا تەكلىف قىلىنسىن وە بو بولمىنىڭ مۇھەررىرلىككە ئورتاق حالداروۋا تەعيىنلەنسىن.

5. مەدەنى تارغىبات بولمەگە «قىزىل ئوزبېكستان» گەزىتە ئىدارەسىنى ئون كون ئىچىدە ئىشچىلەر بىلەن مەحكەملەش ۋەزىفەسى تاپشىرىلسىن.

6. «قىزىل ئوزبېكستان» گەزىتەسىنىڭ مۇھەررىرى ئورتاق عوسمانوفغا مەدەنى تەرغىبات بولمى بىلەن بىرلىكدە ئورتا ئاسيا وە جۇمھۇرىيەت مىقياسىدا رەھبەرلىك ئىشچىلەرنى گەزىتەدە يازوشوغا تارتىش تەكلىف قىلىنسىن. ئوز كومپەرتىيە مەركەزقومىنىڭ ھەممە ئەعزالارى گەزىتەدە ئەكتىف ئىشتەراك قىلىشغا مەجبۇر ئېتىلسىن.

7. مەركەزقومنىڭ مەدەنى تارغىبات بولمىنىڭ «قىزىل ئوزبېكستان» گەزىتەسىدە بولغان خاتالارغا ئوز ۋاقتىدا ئېتكىشلى باھا بىرمەگەنلىگى، بو مەسئەلەنى مەركەزقوم بيۇروسى ئالدىغا قويماغانلىغى، بو حال، بولمىنىڭ گەزىتەلەر ئوستىدەن بېتەرلىك دەرەجەدە نەزارەت وە كونتروللىق قىلماي ئوتماغانلىغى كورسەتكەنلىكى قەيد قىلىنسىن.

مەدەنى تەرغىبات بولمىگە رايون گەزىتەلەرىدە ئوڭ ئاقىم وە «سول» تەكەللىفلارى بىلەن كوراشنىڭ، مەللى مەسئەلەلەردەگى ئاغماچىلىقلار بىلەن، ئاغماچىلىقلارغا مۇراساچىلىق قىلىش بىلەن كورەشنىڭ قائىداى دەرەجەدە روۋشەنلەنتىرىلىپ تۇرغانلىغىنى ماخسوس تەكشىرىب چىقىشغا وە شو تەكشىرو ئاساسىدا مەركەزقوم بيۇروسىغا بېش كون مۇددەت ئىچىدە هەممە گەزىتە ئىدارالارىغا دىرەكتىف خاتىنىڭ لايىھەسىنى تەقدىم قىلىشغا تاپشىرىلسىن.

ئوشبو قارار ماتبۇعاتدا ئەعلان قىلىنسىن.

mudafaa 10 kynligi

qьzьl qoşun ycyn jəni ajroplanlar

məskəv, 23. prunze ismidəgi mərkəzii ajrodromda, osoaviaxim, kəsəвə sajuzlarь və ajrьm təşkilətlər tamanьdan jьqьlqan maвlaq вərəвərigə işləngən 22 ajroplannь tapşьrьş mərasimi вolьв ətdi.

taganrod, 23. dirizaвil quruş ycyn 30 min som, mudafaa fondьqa 10 min som jьqьldь.

voroniz, 23. orta və qujь volga mihnətkəşləri qьzьl hava flotьqa 10 tə hərвii ajroplan tapşьrdьlar.
mudafaa fondьqa 5 min som jьqьldь.

xarkov, 23. ukrajinanьn həmmə çajьda mudafaa 10 kynligi kəttə muvaffaqьjat вilən ətməkdə. qьşlaqlarda jəni qьzьl qalla karvanlarь tyzildi. həmmə çajda osoaviaxim jəcejkələrinin işi çanlandь, ularqa kəp a'zalar alьndь. вorka qьşlaqьda kolxozсьlar kyzgi ekinlərdən 10 hektərini mudaffaa fondьqa вeriş ycyn qarar qьldьlar. şirətin rajonьda kolxozсьlar səвzəvatlarnьn вir hektərini şu fondqa вerdilər. paltavada kan işcilər və xьzmatdan вoşaв qajtqan qьzьl əskərlər ortasьda „klim voroşilov" ismli dirizaвil quruş ycyn pyl jьqьş işi ken jolqa qojьldь. hazьrqaca 1572 som toplandь.

вeş jьllьq axьrьqa 46 million tonna neft

neft hasьlьnьn uruşdan ilgərigi mьqdarь əncə kejin qaldь.

məskəv, 24. вir necə raqamlar ьttьfaq neft sanaatьnьn rьvaçlanьşьdaqь zor syr'ətlərni ajdьn tə'rifləjdilər. 1913-nci jьlь car rusьjasьnьn neft sanaatь en zor rьvaçlanqan vaqtda 9 million 200 min tonna neft сьqarьlqan edi. вiz şu jьlь-jaq 18 million tonna neft hasьl qьldьq. вeş jьllьq axrьqa вarьв neft hasьlьnь 45—46 million tonnaqa jetkəzəmiz.

əjnii zamanda sajuzneft ьdarasьda vkp(в) mərkəzqomьnьn 15-nci nojaвridə сьqarqan qararьnь əməlgə aşьrьş вojьnca konkret caralar işlənməkdə. geologija qьdьrьş işlərini kycəjtirişgə həm ajrьm dьqqat qьlьnadь. jaqьn kynlərdə amrьqa tezliklərigə erişuv ycyn, qьdьrьşlar nətiçəsini kycəjtirlş ycyn вytyn işci, inzener və texnik çamaatсьlьqьnьn dьqqatь moвilizatsija qьlьnçaq. вeş jьllьq aвrьqa вarьв hasьl qьlьş mulçallanqan 45—46 million tonna neftnin kəmidə 40—41 million tonnasьnь zakafkazija və şьmalьь kafkaznьn eski və jəni rajonlarь вerişləri lazьm. 5—6 million tonnanь oral, orta asьja, saxalin və ваşqa rajonlar вerişləri lazьm. 1931-nci jьlь qьdьrьş işlərini şuncalьq kenəjtiriş zəryr, kii jəni neft majdanlarь 1933-nci jьlqa вarьв, kəmidə 15 million tonna neft вersinlər.

700 milion som

вeş jьllьqnь 4 jьlda zajomьnь dьjqanlar ortasьda tarqatьş işidə əzbekistan вirinci

məskəv, 24. „вeş jьllьqnь 4 jьlda" zajomьqa jazьlьşnьn ymymii məвlaqь вytyn ьttьfaqda 11-nci nojaвrgəcə 700 million somdan aşьв ketdi. işcilər və xьzmatcьlar ortasьda zajom 522 million 399 min somlьq tarqaldь. вu mьqdar kəntrel vəzifədən 4 jarьm prəsənt aşьq. qьşlaq xalqь ortasьda zajom 140 million 344 min somlьq tarqadь. вu—vəzifənin 56,1 prəsəntini təşkil qьladь. zajomnь dьjqanlar ortasьda tarqatьş işidə вirinci orьnnь əzвekistan aladь. əzвekistanda вu vəzifə 86,1 prəsənt вəçirildi. mərkəzii qara tupraq vьlajatьda, orta və qujь volga həli kəntrel raqamlarьnьn jarьmьnь həm вəçərgənləri joq. ukrajinadaqь jazьlьş vəzifənin 63 prəsəntigə jetədi. məhəllii jardam komisijalarь əz işini kəməjtirməsdən, вəlkii taqьn həm qьzьtьşlarь lazьm. вu toqrьdaqь zərвəli vəzifə—zajafka qьlьnqan jazьlьş вilən unьn rəsmiləniş ortasьdaqь orьlьşnь tygətişdir.

sssr mərkəzii ьcraqomьnьn sessijəsi 29inci dekaвrgə kecirildi

məskəv, 23. вeşinci caqьrьq ьttьfaq mərkəzii ьcraqomьnьn ycinci sessijəsi 1930-ncь jьlnьn 12-nci dekaвrigə tə'jinləngən edi, şu sessijənin acьlьş vaqtь şu jьlnьn 29-ncь dekaвrigə kecirildi.

يەنگى بىناكار كەدرلەر تاييار لايىق

حازىرغى كۈندە بىناكارلىقدا بولغان 70 مىڭ ئىشچىنى خوجالىق ئىدارالارىغا بىركىتىرىش، 20 يارىم مىڭ يەنگى ئىشچىلەر تاييارلاش كېرەك

كەدرلەرى تاييارلاۋنى بوشاشدىرۇچىلار- ئوڭ ئوپپورتونىستلار وە سەناعەتلەش سۈرعەتىگە حەلەل بىرۇچىلەردىر

مەملەكەتىمىزدە سوسياليزم قۇرۇلىشىنىڭ زور بىربىر كوسىشى مەملەكەتلى ئىشچى كۆچلەرىنىڭ هەممەسىنى ئوزىگە تارتىش بىلەنگىنە قالماسدان، بەلكىم مەملەكەتىمىزدە بولغان هەممە بىكار ياتقان ئىش قوللارىنى ئىشلەب چىقارىشغا تارتادى وە تارتىشدا داۋام قىلاچاقدىر. بېش يىللىقنىڭ يوقارى زىنەسى بولغان ئوچۇنچى يىل شورالار ئىتتىفاقىدا وە ئوزبېكستاندا قۇرۇلىشنىڭ سۈرعەت وە مىقياسىنى مىسلى كورۇلمەگەن روۋشەندە كېڭەيتىرەدى. تېكىشلى كەدرلەر بىلەن ئوگەل روۋشەندە ئوز ۋاقتىدا تەئمىنلەشنى، مەنە شو كەدرلەرنى تاييارلاش يولىدا ئۆيىلاۋنى كون تەرتىبكە قويادى.

فاقات بىناكار ئىشچىلەرنىڭ بېتىشمەسلىكى مەيبىلەنگەندە 1930 نچى يىلنىڭ ئاخىرىدا، بىناكار ئىشچىلەرنى بىرىنچى دەرەجەدە ئەھەمىيەتلىكە ئىگە بولغان بىناكارلىقلارغا كوچىرىب، بىناكارلىقنىڭ بىر قىسمىنى توختاتىشمىز وە بەعزى بىرلەرىدە سۈرعەتنى كەمەيتىرىشىمىز ئەلبەتتە ئاھۋالنىڭ تەرتىب دائىراسىدا بولغانىدان دېب ئەيتىب بولمايدى. فاقات ئوزبېكستاندا غىنا ئېمەس، بەلكىم باشقا جۇمھۇرىيەتلەردە هەم شەھەرلەردەگى مەحنەت بازارى ئوگەل روۋشەندە ئىستىفادا قىلىنىب بولدى. شو سەبەبلى ئىشچىلەرنىڭ ئوز-ئوزىدەن ئاقىب كېلىشىگە ئومىدلەنىش وە ئىنتىظار قىلىش مەركەزى ۋىلايەتلەردەن بېتەرلىك مىقداردا بىناكارلار كېلەرىش توغرىسىدا خايالانىش، كېلەر بىناكارلىق مەۋسىمىنى بوزىشغا تاييارلانىش وە پلانلى قۇرىلىشلار رەجەزىنى زەربە ئاستىغا قويىش بولادى.

بۇنداى ئاھوال فەقەت مەحنەت وە خوجالىق تەشكىلاتلارىنىڭ ئەعتىبار بىرىشلەرىنى تەلەب قىلىشى بىلەنگىنە قالمايدى. بو حال پەرتىيە، شورا وە جاماعات تەشكىلاتلارىنىڭ ئەعتىبارلارىنى وە ئايرىم ئەنتەشەلەرنى مەنە شو مەسئەلەگە سەفەربەرلىك قىلىشنى قائىدى روۋشەندە تەلەب ئېتەدى. چۈنكى تېكىشلى مىقداردا يەنگى كەدرلەر تاييارلاش مەسئەلەسى ئوزبېكستان شەرائىتى ئىچىدە جۇدە مۇهىم سىياسى مەسئەلەدىر. چۈنكى ئوزبېكستان بېش يىللىقنى تورت يىلدا بەجەرىشنى تەئمىنلەب، شونىڭ بىلەن بىرگە بىرلى مىللەتلەردەن سەنعەت پرولېتارياتىنى كوپەيتىرىش مۇعامىلاسىنى هەم حەل قىلادى.

مەنە بو مەسئەلە مەحنەت كومىسارلىگىنىڭ ئالدىغا تەمامەن ئانىق وە روۋشەن ۋەزىفەلەرنى قويادى. بو ۋەزىفەلەرنىڭ بىرىنچىسى -كەسەبە تەشكىلاتلارىنىڭ ئىشتىراكى بىلەن حازىرغى كۈندە بىناكارلىقدا بولغان 70000 ئىشچىنى كونتراكتاتسىيە يولى بىلەن خوجالىق ئىدارالارىغا بىركىتدىرىش. بو ئىش قانونغا مۇۋافىق بولغان بىر ئىلاى قىزىقتىرۇچى تەدبىرلەرنى قوللانىش يولى بىلەن بەجەرىلىشى كېرەك.

ئىككىنچى وە حازىرغى كۈننىڭ ئەڭ مۇهىم ۋەزىفەسى - مەركەزى مەحنەت ئىنستىتوتى يولى بىلەن، 20500 يەڭى بىناكار كەدرلەر تاييارلامەدىر. بولار تېز وە كېڭ فىرونت بىلەن تاييارلانىشى كېرەك. تاييارلاش ئوچۇن بېلگىلەنگەن بو راقاملار قوييدەغىلاردان تەشكىل قىلىنادى: تاش ئەتچىلەرى 9440، سۇۋاچىلار- 1330، ئەرمەنچى - بەتونچى - 2045، دۇرەدگار وە يىغاچ ئۇستالارى - 2457، خام خىشت ئۇستالارى - 2429، چىلەنگەر - ۋودوپروۋودچىلار - 300، جەمعى 18000 بولىب. بۇنىڭ ئۇستىگە يەنە 2500 نەفەر يوقارى مەلەكەلى بىناكارلار هەمدە خوجالىق تەشكىلاتلارى حسابىغا 10000 نەفەر كىشى تاييارلانىسا كېرەك.

مەحەللەردەن ئالىنغان مەعلوماتلار، ئىشنىڭ حازىرغى كۈندە تەمامەن چوق بارابانقالىمنى كورسەتەدى. تاييارلاش ئوچۇن فاقات 800 كىشى تارتىلغان. بو مىقدار كەلىنەر پلانىنىڭ 22 پىروسەنتىنىگىنە تەشكىل قىلادى. تاشكەنت، ئەندىجان بۇخارا، نەمەنگەن شەھەرلەرى بو مەسئەلەدە ئاينىقسا قارالادىلار. ئۇلار مەنە شو ئەڭ مۇهىم ۋەزىفەنى بەجەرە ئالماغانلار. ئۇنىڭ جاۋابكەرلىگىمنى وە ئەهەممىيەتىمنى توشونمەگەنلەر. بۇنغا خەلبەتتە مەحنەت ئىدارالارىمىزنىڭ ئىشچىكى ئىش توسوللارىنى قوللانىشلارى، ئۇلارنىڭ يەڭى شەرائىتكە مۇۋافىقلانىشلامەلارى سەبەب بولاسا كېرەك. مەحنەت ئىدارالارىنىڭ ئىشچىلەرى حازىرغى كۈندە ئىشچى قوللارنىڭ ئاساسى مەنبەعى قىشلاق بولغانلىغى، ئۇنىڭ كەمبەغال وە بەترەكلەر قاتلاۋى ئېكەنىنى تۈشۈنمەگەنلىكلەرى كېرەك. حۆكومەتنىڭ يەڭى سەنەعەت كەدرلەرى تاييارلاش توغرىسىدا قىشلاقدا كولخوز وە سوفخوزلاردا ئۇيۇشتىرىش ئىشلەرىنى گوستالىق بىلەن عەمەلگە ئاشىرا ئالىش كېرەك. حازىرغى كۈندە بو ئىشدە چېتدە تۇرغان جەماعەت تەشكىلاتلارى بىلەن بىرلىكدە ئۇيۇشتىرىش ئىشلەرى ئالىب بارىش، كومسومول مەسئەلەسى ئارقالى چاقىرىق جارى سالىش، كولخوزچىلار عاماسىنى قويغاتىش، بو ئىشگە هەممە پەرتىيە وە شورا ئەيپەرەتىنى تارتىش كېرەك. بو ئىشدە يۇنىقنى تەئمىنلەشى لازىم بولغان شەرتلەر مەنە شۇدىر.

پەرتىيە كەدرلەر تاييارلاۋ ئىشلەرىنىڭ بۈزىلىشى يۈزەسىدەن هېچ قانداى سەبەبنى قابۇل قىلمايدى. بۇندا هېچ بىر توسقۇنلىقلار ئىعتىبارغا ئالىنمايدى. بو ئۆپھەستەكەدە ئىشلەرنى بوشاشدىرۇچى هەرەكەتلەرى عەمەلدەگى ئوڭ ئوپپورتونىستلىك، سەناعەتلەش سۈرعەتىگە خەلەل بىرىش دېبگىنە قارالاچاق.

كەدرلەر تاييارلاشدا بېكىلەنگەن پلاننى بەجەرىشنى تەئمىنلەمەگەن كىشى پەرتىيە سەفىدە بولىشى مۇمكىن ئېمەس.

مەملەكەتىمىز يەڭى بىناكارلار كەدرىگە مۇحتاج، مەملەكەتىمىز ئۇلنى ئالىشى لازىم وە ئالاجاق.

گوربۇنوف.

qьşlaq muxbьrlarьmьz kəlliktifləşdiriş çəbhəsidə

ئوتكەن يىلى ئايرىم شاخسلارنىڭ كوللېكتىفلەشتىرىش ئىشىگە نىسبەتەن كورسەتكەن قارشىلىقلارى هەم دۇشمەنلەرنىڭ ئىغواسى نەتىجەسىدە جايلاردا كوپ كولخوزلار بۇزۇلدى. بۇزۇلىب خوجالىقلار كولخوزلاردان چىقىب كېتدىلەر. لېكىن بۇ ئىغوالارغا قۇلاق سالماسدان، كولخوز فايداسىنى تۇشۇنىب ياز بويىنچا ئىشلەب، كەتتە يىغىمقلارغا ئېگە بولغان كولخوزچىلارنىڭ ماماراتلارى كولخوزدان ئەجرەلىب قالغان يەككە خوجالىقلارنىڭ ئاللىدا پەرتىيەنىڭ بۇ ساهادا تۇتقان سىياسەتى قاندای توغرى ئېكەنىنى ئىسبات قىلدى.

شۇنىڭ نەتىجەسىدە يەكى تولقۇن وجودگە كېلىب يۇزلەب يەككە خوجالىقلار كولخوزلارغا قاراب ئاقا باشلادىلار، يەكىدەن-يەكى كولخوزلار تۇزۇلىب، كوب جامائەلار ياپپاسىغا كوللېكتىفلەشمەكتەلەر. مەنە شۇندای بىر پەيتدە قاتار جايلاردا كولخوز وە پاختا سايۇزلارى، كەمبەغەللەر تەشكىلاتى تىنچ ئويقۇدا ياتادىلار. يەكى كولخوزلارنى رەسمەلەشتىرىش، پىلانلارىنى تۇزىب بېرىش، ئوستاف بىلەن تەنىش قىلىش مەسەلەلەرىگە ئەهەممىيەت بېرىلمەيدى. بۇ ئاهوالنى مۇخبىرلارىمىزنىڭ قويىداغى خەبەرلەرى ئاشكارلايدىلار.

■ بەهبودى رايونىدا كولخوز تولقۇنى كوچەيىب كېتدى. كوچكەك جامائەسىدا 45 خوجالىقدان عىبارات «قىزىل ئوكتەبر» كولخوزى تۇزۇلىب ئىشكە كىرىشدى. يەنە ئىكىنتە كولخوز تۇزۇلەياتىر، «ئىستالىن» كولخوزىغا كىرىش ئۇچۇن 20 تە يەككە خوجالىق عەرزە بېرىشدىلەر. مەنە شۇندای بىر ۋاقىتدا كولخوز سايۇزى كەمبەغەلدەن چىقالماسدان تۇرادى. ياغشى كولخوزلارنىڭ هىسابى يەككە خوجالىقلار ئورتاسىدا ئوتكەيلغان ئېمەس. قىشلاقلارغا چىقارىلغان كومىسسىيەلەرنىڭ كوبلەرى كولخوز بۇلا... ساستافىدا بەرەمەس كىشىلەر هەم بار. تەللەيەف دېگەن كومسومول تېسكەرى تاشۋىقات يۇرگىزگەنى ئۇچۇن كومسومولدەن چىقارىلىب سودگە بېرىلدى.

■ تەنگى هەرەم رايونىدا ئوتكەن يىلى 5 تە كولخوز تۇزۇلگەن ئېدى. بۇ كولخوزلار بۇ يىل جۇدە كەتتە يوتقلارغا ئېگە بولدىلار. بۇنى كورگەن ئاتراف‌داغى يەككە خوجالىقلار شاشىلىچ رەۋشدە كولخوزغا كىرمەكدەلەر. 3 كون ئىچىدە رايوندا 8 يەكى كولخوز تۇزۇلدى. جامائەلاردان ياپپاسىغا كولخوزلاشىش ئۇچۇن ئەرىزەلەر تۇشمەكدە.

■ غىجدۇۋان رايونىدا كوزكى ئېكىن كەمپەنىيەسى مۇناسەبەتى بىلەن يەكى كولخوزلار تۇزۇلەياتىر. چاكىرمى قىشلاق شوراسىنىڭ فاعالىيەتى ئاستىدا بۇندا بولغان 387 خوجالىق مەھنەتكەش دىهقانلار بېرلەشىب «بولشىويك» نامىدا يېڭى كولخوز تۇزدىلار. بۇندان باشقا هەم 2 تە يەكى كولخوز تۇزۇلىب 223 تە يەككە خوجالىق تارتىلدى. ئېسكى كولخوزلارغا 108 خوجالىق دىهقانلار عەرزە بېرىب كىرىدىلەر. مەنە شۇندای بىر پەيتدە كولخوز سايۇز وە ئەگرەنوملەر هەرەكەت قىلمايدىلار. كولخوزچىلارنىڭ كوب ماشىنا - ئاسبابلارى بۇزۇلىب، رېمونت قىلىنماسدان ياتادى.

■ كەرمەنە رايونىدا يەكىدەن 14 تە كولخوز تۇزۇلدى، بۇلارنىڭ سانى ئېسكى كولخوزلار بىلەن 32 گە يېتكەزىلدى. كولخوزلاردا يوتقلار كەتتە. ئېسكى كولخوزلار ئازىرداقى «5 يىللىقنى تورت يىلدا» زايومىغا ئارتىقى بىلەن يازىلىب 50 پروسەنت پولنى ناقد تولەدىلەر.

■ بۇ لۇنغور رايونىدا كولخوز تولقۇنى جۇدە ياغشى قارشىلاناياتىر. 20 نچى نويەبىرگە قادار 11 جامائە ياپپاسىغا كولخوزلاشدى. يەكى كولخوزلارنىڭ هەممەسى رەسمەلەشتىرىلىب ئىشكە سالىندى.

ئوكتەبر بەيرەمى مۇناسەبەتى بىلەن «كەمبەغەل دىهقان گەزىتەسى» نامىدا 55 خوجالىقدان عىبارات كولخوز تۇزۇلدى. شۇ گەزىتە ئىدارەسىدان بۇ كولخوزنىڭ ئاتالىغىنى ئالىش سورالدى.

■ تاشكەنت، ئوكتەبر رايونىنىڭ بەرچە جامائەلارىدا كولخوز تولقۇنى كوتەرىلىب بارماقدا. ياقىندا قىزىل سارای قىشلاغىدا «قىزىل كولخوز» ياپوغلىق جامائەسىدا «8 نچى بەينەلمىلەل» ئىسمىلەرىگە ئىكىنتە كەتتە كولخوز تۇزۇلدى. باشقا قىشلاقلاردا هەم يەكى كولخوزلار تۇزۇلمەكدە.

ycynci jьlnьŋ malijə bazasьnь kycəjtirəmiz

opportunьstlьq kəjfijjətləri bilən kyrəşkənlərniŋ jyzləri jarьq

Sizgə həjf!

15 نچى نويەبرگەچە مەبلەغ توپلاش‌دا بۇتۇن ئوزبېكىستان بويىنچا قىزىل داسكەگە لايىق بىرگىنە رايون هەم تاپىلمادى. قارا داسكەگە يازىلىشغا لازىم بولغان رايونلار ئېسەكوب: شاۋات رايونى 18، مانغىت 25، قوراما 27، كاسانسای 30، قووى چىرچىق 22 يارىم، ئورگوت 33 وە مىنەن رايونى 34 پروسەنت بەجەرىب قارا داسكەگە لايىق بولىب، هازىرغاچا ئوز پىلانلارىنى بەجەرىشدە سوزدرىلىب كېلمەكدەلەر.

بۇلاردان كېيىن قارا داسكەگە موستەهق بولغان رايونلار هەم بار. كەتاب 35، بېشكەنت 37، يەكى قورغان 37، ئىكرامىف 38، غوزار 38، يەكى يول 38 وە نورئاتا 39 پروسەنت بەجەردى.

بۇلار يوقارىداغى قارا داسكەگە يازىلغانلارغا كەندىدات هىسابلانادىلار. بۇلار يوقارىداغى 7 رايونغا قاراغاندا ئاساىراق بولسالاردا، پىلاننى ئوز ۋاقتىدا بەجەرە ئالمادىلار. پىلاندان هەلى جۇدە ئۇزاقدا تۇرادىلار.

80 مىڭ ئورنىغا ئالتى مىڭ

بالىقچى رايونىدا مابلاغ توپلاش كەمپەنىيەسى خاتىق ئالدىدا بارادى. رايون شوراسى، خوجالىق تەشكىلاتلارى خوسوسەن ماتلوبات كوپېراتىفى ئىدارەسى ئىشكە پىنچە ئاراسدان قارادى.

رايون كوپېراتىف ئىدارەسىنىڭ تەشكىلات شوعبە مودىرى دەكەبىق ئېسە پەرتىيە رايكومىنىڭ بېرگەن دىرېكتىفلەرىگە قاراماسدان دائم ئېچكىلىك ئىچىش، پەرتىيەنىڭ ئابروسىنى توكىش بىلەن شوغوللاندى. شۇ بىلەن بىرگە كوپېراتىف ئىدارەسى پاختاكارلارنى ساناعەت مالالارى بىلەن تەئمىنلەشدە وە موبايلەغلارنى سەفەربەرلىككە ئالىشدا قايىلمىياتسىزلىق قىلدى. تەشكىلات شوعبە مودىرى دەكەبىق، ئوزىنىڭ عەمەلىدەن فايدالانىب، ئىسكەلەددەكى ئېىنلارنى خۇسۇسىلەرگە ساتىش بىلەن مەشغول بولدى.

شۇنىڭ نەتىجەسىدە كوپېراتىفىيە يىلى بىلەن يىغىلاچاق 80000 سوم پولدەن، فاقات 6000 سوم يىغىلدى. شۇنغا كورە رايكوم پەرتىيە رايون كوپېراتىفى ئىدارەسىنى تارقاتدى. «مەزگىل ساى، گولستان، سەپارىش كەبى قىشلاق شىركەتلارى مەبلەغ سەفەربەرلىككە ساۋۇق قالدى وە مەسئولىيەتسىزلىك بىلەن قاراغاننى ئوز يارلوندا كورسەتىش بىلەن بىرگە، سەپارىش شىركەتىنىڭ رەئىسى عەبدوللاناجېتدىنىنى ئىشدەن بوشاتدى. رايون ماتلوبات كوپېراتىفى ئىدارەسىنىڭ ساغلام وە ئىشچەنگەن كەدرلەر بىلەن تەئمىنلەشكە قانىعى چارالار كوردى.

muştumzorlar erkinlikdə

çymhyrijətimizdə qьşlaq xoçalьq salьqь və suv jьqьmьnь tələş ycyn muştumzorlar aldьqa qojьlqan myddət (1 nci əktəbr) kepdən etib, orta hal və jəkkə xoçalьqlarqa berilgən soŋqь myddət tygəgən bolsa həm, 10 ncь nojabrgəcə faqat 59 və 53 prəsənt bəçərildi.

qьşlaq xoçalьq salqьnь tələşdə qoqan rajonь (23 prəsənt) və sabьq zərəfşan okruginiŋ bytyn dejərlik rajonlarь kep arqada qalmaqdalar. rajonlardan faqat 23 tesi 78 presentdan aşьq kirim bolqanьnь kersətədilər. şu bilən birgə, qьşlaq xoçalьq salьqьnь jьqьşda muvaf'aqьjat qazanqan bə'zi rajonlar suv jьqьmьqa kelgəndə çydə pəstlənib qaldьlar. məsələn, təngi hərəm rajonь qьşlaq xoçalьq salьqьnь 90 prəsənt toplaqan ekən, suv jьqьmь 12 prəsəntdən həm kəm toplandь.

mənə bundaj ahval, xususan muştumzor xoçalьqlarqa nisbətən kecirərlik eməs.

kollektiv xoçalьqlar dəvlət aldьdaqь məçbyrijətlərini puxta bəçərişdə nəmynə bola almaj jatьrlar. kolxozlarnьŋ qancalьq arqada qalqanlarьnь kersətiş ycyn şunь əjtəjik kim, ular 800 miŋ somnьŋ qarzlarьdan ətigi 40 miŋ somьnь tələgənlər, xalas.

ez ara salьq toqrьsьdaqь qararnьŋ сьqarьlqanьqa iki aj bolsa-da, unьŋ kelişi kep jaman. məsələn, nojabrda kytilgən 6 million somdan hazьrqaca faqat 786 miŋ som toplandь.

mənə bu raqamlar, ez ara salьq təvərəgidə ammavьь işlərniŋ rьvaçlanmaqanьqa şahьddьr.

aj axьrьqaca qalqan iki həftədən bu kemtikni tygətyv ycyn fajdalanьş dərkar. birinci dekəbrgəcə ez—ara salьqnь jьqьş əlbəttə tamamlanьşь lazьm.

bunda jənə şunь əjtiş kerək kim, ez—ara salьq jolь bilən toplanqan sərmajalarnьŋ şu tabqaca ьstьfada etilməj qalьşьdan kep-ginə faktlərimiz bar. şu səbəbli, qьşlaqnьŋ keŋ çamaatcьlьqь bu pyllərniŋ saqlanьşьqa şuniŋdek ьstьfada etilişigə kontrel ycyn tartьlьşь lazьm.

sərmaja toplanьşь xavfda

10 ncь nojabrgəcə kirgən tyrli sərmajalar toqrьsьda malьja xalq komisarlьqь tamanьdan tyzilgən mə'lymat, ulardan kepiniŋ favqal, adda bir zəjif rəvişdə toplana jatqanьnь kersətədi.

çymlədən, ez ara salьq babьdaqь ahval həmmədən jamandьr. sonra „beş jьqqьnь—4 jьlda“ zajomь bojьnca nəvbətdəgi bədəllərniŋ kirişi syst bolьb, faqat 40 prəsəntni təşkil qьladь. şunь əjtməjətə almajmьz kim, ycinci sənaatlaş zajomьnьŋ tələnməgən bədəlləri bojьnca 1 million 600 miŋ somlьq qarz toplanьb qalqandьr.

mətlubat koperatsijasьdaqь pəj qarzlarьnьŋ kirişi həm boş. bunьŋ planь barь—joqь 36 prəsənt bəçərilgən.

tələngən qarzlar qabol qьlьnmadь

sərmajalarnь mobilizatsija qьlьş çymhyrijət komisijasь ezpaxtasajuz və ezkolxozbank [illegible] işini təkşirdi. nətiçədə, kitab, taşkent, qьçduvan, ikramov və başqa rajonlarnьŋ xərid punktlərida paxtasajuz bonəklərini və ssudalarnь (qarzlarnь) bərəvər rəvişdə qaplaş toqrьsьdaqь direktivniŋ buzьlqanь bilindi. ahval şunqaca barьb qalqan kim, bə'zi xərid punktlərdəgi xadьmlar kolxozbankanьŋ qarzьnь qajtarьş torьqasьda dьjqanlar tamanьdan berilgən pylni qabul qьlьşqa unamaqanlar.

çymhyrijət komisijasь, ezpaxtasajuz və kolxozbanka ortasьdaqь munasabatnь tərtibləş jolьda cara kerdi.

bojnь joqanlar

ançən şəhər və qьşlaqlarь bojьnca q. x. şirkətləri tamanьdan tarqatьlqan qarzlarnьŋ 12 prəsənti toplandь. qarz tələşdə kəmbaqal və kolxozlar aldьnda barmaqdalar. lekin ьdaralarda işləb turuvcь qarzdar xьzmatcьlar alqan qarzlarьnь berişdən baş tartmaqdalar. şundaj xьzmatcьlarda hazьrda 979 som enməj turadь. bulardan başqa myəllimlər, koperativ rajislərida 3 jьldan beri endirilməgən bir nəcə jyz somlar jatadь. qarz bergən şirkətlər esə bə'zilərinin jyzlərini qьlьb batьnьb bir nərsə dejə almaj turadьlar. şundaj qьlьb dəvlətniŋ bir qanca pyli bojnь joqanlarda jatadь.

Qьzьl taxtada

سەرمايە توپلاشدا مەنە بۇ رايونلار قىزىل تاختاغا يازىلىشغا لايىق هەرەكەتدە ئىش كوردىلەر.

مىر ئاباد 98، رامىتان 92، ئاپىم 89، هەزار ئەسب 86 وە دەنئۇ رايونى 86 پروسەنت بەجەردى. بەلارجوموروسىيەت بويىنچا كېلگەنلىگى رايونلاردان بولىب، يىللىق پىلاننى توگەنەى دېب قالدىلار، هازىرغى هەرەكەتدە داۋام قىلسالار، پىلانى پىلان ئارتىغى بىلەن بەجەرىلەجەك.

kəttə qorqanda sinfii jol tutьlmajdь

kəttə qorqaq rajonьda qьşlaq xoçalьq salьqlarьnь toplaş işləri nəhajat dərəçədə aqsab qalmaqda. rajon kəttələri sinfii hoşjarlьqnь məhkəm tuta bilməjdirlər.

rajon bojьnca 104 miŋ som salьq toplanьşь lazьm bolьb bulardan 4 miŋ 800 somь kolxozlardan, 28 miŋ 200 somь kəmbaqal və orta hallardan, 71 miŋ somь muştumzorlardan toplanьşь kerək. şulardan birinci nojabrgəcə kolxozlardan 1 miŋ 800 som, kəmbaqal və orta hal dьjqanlardan 5 miŋ 350 som, muştumzorlardan 53 miŋ som toplandь, xalas. hatbukii çajlardan birinci nojabrgəcə salьqlarnь jyz prəsənt endirib alьş zəryr edi, bьraq, bu məs'ələgə əhəmmijət berilmədi. rajon təşkilatlarь qarar bilən iş bitirməkdələr, sodqa berilgən çajlarnьŋ işləri vaqtьda kerilməjatьr.

çajlarqa jubarьlqan vəkillər, qьşlaq şoralarь bu məs'ələdə ezlərinin zimmələridəgi məs'yljətini jaxşь sezməjdilər. qьşlaq kəmbaqallarь kampanijaqa jetərli mьqdarda tartьlqan eməs. rajon ьçraqomdaqьla' salьq toplaşda sinfii jolnь qoldan berməkdələr.

rajon malьja apparatьda işlər jaxşь jolqa qojьlqan eməs, rajon malьja şə'bəsidən şu haqda mə'lymat soraqan kişi 3 kynləb ala bilməjdi. malьja mydiri əsəd xoçajьv ez işidəgi məs'ylijətini jaxşь sezməjdi, əsəd xoçajьv faqat kəbinetdə olturьbqьna iş bitirməkci.

kanimix rajonьda həm iş tyzyk barmajdь. rajon bojьnca 140 miŋ somlьq zajom tarqatьlьş lazьm edi. zajomqa jazьlьş endi 108 miŋ somqa jetib bundan 13 miŋ 840 som endirildi. zajom aqcalarьnь toplaşda ajnьqsa dьjqan sektorь bojьnca iş çydə boş. rajkopsajuz və qьşlaq xoçalьq bankalarь pyllərni vaqtьda toplaşqa u qadar jaxşь əhəmmijət berməjdilər. gostorg ьdarasь jolь bilən bajlarqa tarqatьlьş lazьm bolqan 5 miŋ somlьq zajomdan həli bir caqalьq tarqatьlqan eməs, gostorg mydiri: raguv faqat aqzəkil və'dələr bilən iş kerəjatьr.

rajon və qьşlaqlarda tyzilgən jardam komisijalarь jaxşь işləməjdilər, sprafka ustallarь faqat qaqaz ystidəginə tyzildi. jutьqlarnь tekşirib turьş və сьqqan jutьqlarnь amma ortasьda beriş işləri sirə jolqa qojьlqanь joq. şunьŋ singəri zajom tarqatьşda bə'zi bir tosqunсьlьqlar jyz berəjatьr. məsələn, etkən jьl 3 nci sanaatlaş zajomьnь tarqatьşda keskən terəkdəgi şirkət mydiri əbdurazzaqov şu qьşlaqda 800 smlьq zajomnь taqatьş ycyn alьb dьjqanlardan aqacalarnь aldь. bьraq dьjqanlarqa zajom bermədi. əbdurazzaqov bu xьjanatьqa jaraşa çaza tartmadь. mənə bu hal bojьnca zajomnь tarqatьşqa bir bunca zərbə berməkdə.

bulardan taşqarь kampanijaqa komsomol ammasь qatnaşmajdьlar. rajon komsomol təşkilatь zərbdarlьq bilən iş kerə bilmədi. kəsəbə təşkilatlarь jaqьndan qatnaşqanlarьda jaxşь bolar edi. lekin uzaqqa turadьlar.

taçьbajьv.

«سەۋەى» سوفخوزىنىڭ گۇناهكارلەرى جەزاسىز قالماسىن

سوفخوزنىڭ ئەهوالىگە ئوپپورتونىستلارچا قاراغانلار گۇناهكارلەرنىڭ كەتتەلەرىدەندىر

سوفخوز جەمائەتچىلىگى پەرتىيەنىڭ تاپشىرىقلارىنى بەجەرىش ئۇچۇن سەفەربەرلىككە ئالىنسىن

«هەقىقەتەن، سوفخوزلار ئوزلەرىدەگى يەكى تېخنىكە بىلەن، ئاتراف‌لارىداغى دىهقانلارغا كورسەتكەن ياردەملارى وە هازىرغاچا كورىلمەگەن كېلك خوجالىق ئىشلەرى بىلەن شۇندای يولباشچى كۇچ بولىدىلەركى بۇ كۇچ دىهقان عامماسىنىڭ يەككەلىك تامان بۇرىلىشىنى بېگىلەشتىردى وە ئۇنى كوللېكتىفلەش يولىغا سالىب يۇبارادى». (ئىستالىن).

پەرتىيەمىزنىڭ 16 نچى قۇرۇلتايى ئورتاق ئىستالىن ئاغزىدان ئېيتىلگەن مەنە شۇ سوزلەر بىلەن قىشلاق خوجالىغىنى سوسيالىزم ئاساسىدا قايتادان قورىشدا وە ئايرىمقسا ئۇنى كوللېكتىفلەشدە سوفخوزلارنىڭ قاندای رول ئوينەغانلىغىنى ئاچىق كورسەتىب ئوتدى.

«هازىر بىز غەللە مەسئەلەسىنى ئاساسەن هەل قىلغان ئېكەنمىز، لېكىن چارۋاچىلىق وە تېخنىچىسكى ئوسىملىك مەسئەلەلەرىنى هەم بىر ۋاقىتدا هەل قىلا باشلای ئالامىز. غەللە مەسئەلەسىنى هەل قىلغاندا قاندای يول بىلەن بارغان بولساق، بۇ مەسئەلەلەرنى هەل قىلغاندا هەم شۇل يول بىلەن، يەعنى بىزنىڭ سىياسەتىمىزنىڭ تاپانچى بولغان سوفخوزلار وە كولخوزلار تۇزىش يولى بىلەن بارىشىمىز كېرەك». (ئىستالىن).

مەنە بۇنىڭ بىلەن 16 نچى قۇرۇلتای، تېخنىچىسكى ئوسىملىكلەر قاتارىدا ئېڭ مۇهىم ئورىنىنى تۇتقان پاختا مەسئەلەسىنى هەل قىلىشدا هەم، ئېكىنچى تۇرلى ئەيتكەنىمىزدە پاختاچىلىق رايونلارىنى كوللېكتىفلەشدە هەم سوفخوزلارنىڭ يولباشچىلىق رولىنى ئويناغانلىقلارىنى ئورتاق ئىستالىن تامانىدان ئەيتىلگەن شۇ سوزلەر ئارقالى ئەنگلەتىب ئوتدى.

س. س. س. ر. نىڭ ئاساسى پاختاچىلىق رايونى هىسابلانغان ئوزبېكىستاندا سوفخوزلار قورولىشى هەلى ياش، يەعنى 1926 نچى يىلدانغىنا باشلانغان بولسادا، سوڭگى 3-4 يىل ئىچىدە پاختاچىلىق سوفخوزلارنىڭ سانى وە ئۇلارنىڭ ئېكىن مەيدانى ئەنچە ئوسدى. بىزنىڭ ياش پاختاچىلىق سوفخوزلارىمىز، هەر خىل قىيىنچىلىقلارغا قاراماسدان، مەملەكەت ئېكەنىزگە قۇرىلغان، ئىشانچىلىق قوللار ئىدارەسىدا بولغان جايلاردا هەقىقەتەن هەم، ئەتراف‌داغى دىهقانلارغا بىزنىڭ سوسيالىزم خوجالىغىنىڭ هەممەدەن ئوستۇنلىگىنى عەمەلە كورسەتىب، مىكلەب يەككە خوجالىقلارنىڭ كوللېكتىف خوجالىقلارغا تېزلەتىشلەرىگە يولباشچى كۇچ بولدىلار.

«قىشلاقداغى يەكى هەرەكەت بۇندان كېيىن قاندای يول بىلەن كېتگۇسىدەكە؟ ئېڭ ئالدىدا قىشلاقنىڭ بۇتۇن ئېسكى ئۇرف - عادەتلارىنى باشقادان قورىشدا مەهابەتلى يولباشچى بولىب سوفخوزلار تۇرۇرلار. ئۇلار ئارقاسىدان قىشلاقداغى يەكى هەرەكەتنىڭ تاپانچ پونكتلارى بولغان جۇدە كوپ سانداغى كولخوزلار كېتمە - كېت قاتارلانورلار. مەنە بۇ ئەمگى سېستېمەنىڭ بىرلەشكەن ئىشلەرى س. س. س. ر. نىڭ بۇتۇن ئوبلاستلارىنى تولا كوللېكتىفلەشدىرو شەرائىتىنى توغدىرادى». (ئىستالىن).

مەنە بۇ قىممەتلى فىكرلەر بۇتۇن سوفخوزلارنىڭ، شۇ جۇملەدەن ئوزبېكىستان پاختاچىلىق سوفخوزلارنىڭ هازىرغى وە ئاتا كېلەجەكدەگى رولەرىنى هەم ئاچىق-رەۋشەن كورسەتەدىرلەر.

***

فەرغانە بىر ئوزبېكىستاندا ئېمەس، بوتۇن ئورتا ئاسيادا ئاساسى پاختاچىلىق رايونى، ئوچ تامانىدان بەلەند تاغلار بىلەن ئورالىب ئالىنغان بۇ ئۇزۇن وادى هەقىقەتەن «ئاق ئالتىن» دېڭىزىگە ئەيلەندى.

بىزنىڭ ئېڭ بىرىنچى پاختاچىلىق سوفخوزلارىمىز هەم شۇنىڭ ئۇچۇن فەرغانە ۋادىسىدا تۇزۇلدى. شۇ سوفخوزلارنىڭ بىرى «سەۋەى» سوفخوزى ئېدى. بۇ سوفخوزغا بىر مول ئاجرانىلدى، تەرەكتەر، ماشىنا وە باشقا ئاسبابلار ئېكىن مايدانىغا نىسبەتەن بېتەرلىك مىقداردا بېرىلدى، «ئەگرەنوملەر» تېخنىكلەر، تەرەكتەرچىلەر وە باشقا كۇچلەر بۇنداغى كەبى هېچ بىر جايدا يوق ئېدى: ئورۇغلىق چىگىت، يېرنى كوچەيتىرىش ئەشيالارىنىڭ ئېڭ ئەلا نەوعلارى بىلەن تەئمىن قىلىندى. ئەلقاسىل بۇ سوفخوز هەر ياقدان بېنەرلىك، هەر نەرسەسى مۇكەممەل.

شۇنكى ئۇ س. س. س. ر. نىڭ پاختاچىلىق رايونلارىدا بۇتۇن پاختا خوجالىقلارىدا قاراڭغى كېچەدە يارۇق يول - سوسيالىزم يولىنى كورسەتوچى بېرىك شورا خوجالىغى بولىشى ئېكەنىش. ئۇ ئوزىنىڭ يەكى تېخنىكەسى، بۇتۇن ئىشچىلارىدەكى نىبەدنىڭ ئىنتىزامى، پاخشىلقلارنىڭ توغرى رەهبەرلىگى، دىهقانچىلىق ئىشلەرىنى يەكى ئوسولدە ئالىب بارىشى بىلەن يۇز چاقرىملارغاچا ئوز ئاترافىداغى خوجالىقلارغا پاختا بۇتۇن ئوزبېكىستانگە نەمونە بولىشى لازىم: قىشلاق خوجالىغىنى كوللېكتىفلەشدە هەقىقەتەن هەم يولباشچىلىق رولىنى ئوينەيشى زەرور. شۇنىڭ ئۇچۇن هەم ئۇنىڭ تىپەسىگە پەرتىيە ئېڭ ئىشانچلى دېب ئىشانغان كۇچلەرنى قويدى: شۇنىڭ ئۇچونەم پەرتىيە جايلارداغى تەشكىلاتلارغا بۇ سوفخوزنى دائم ئوز نەزەرلەرىدە تۇتىب هەر كۇن وە هەر ساعەت ئۇنىڭ بىلەن عەلاقەدە بولىش، ئۇنغا دائم رەهبەرلىك قىلىش، ئۇنىڭ يۇتۇق-مۇۋەففەقىيەتلەرىنى وە تەجرىبەلەرىنى كېلك عامما ئورتاسىغا كوچىرىش، ئۇنىڭ كەمچىلىكلەرى كورىلسە، دەررو ئالدىنى ئالىش هەقىدە ئوزىنىڭ دىرىكتىفلەرىنى بېردى.

مەنە شۇندای كەتتە ئەهەممىيەت وە زور ئومىدلەر بىلەن تۇزۇلدى بۇ «سەۋەى» سوفخوزى!

***

لېكىن. . . لېكىن، بۇ ئومىدلەرنىڭ هەممەسى پۇچكە چىقدى. قىشلاق خوجالىغىنى سوسيالىزم ئاساسىدا باشقادان قورىشدا سوفخوزلارنىڭ قاندای رول ئوينەشىنى تۇشۇنمەگەن وە ئۇلارغا ئىشكەردەن زەربە بېرىشكە ئىنتىلگەن دۇشمەنلەر بۇ سوفخوزغا هەم تۇرلى يوللار بىلەن كىرىب ئالدىلار. ئۇلارغا بولىمەسىزلار، تالانچىلار، ئىسرافچىلار، ئاراقخورلار هەم قوشىلدىلار.

هەممەلەرى ئوز سىنفى نەفرەلەرىنىڭ كەمال زوولىغىدان، يېرتقىچلار سىنگەرى ياقىرىب، مەست هەى - هەيلەش وە پەردەسىز بىز بىزنىڭ بىلەن ياش سوفخوزنى تالاو، بوغىش، بتىرىش يولىغا تۇشدىلەر. شۇ سوفخوزنىڭ هالىدان خابەردار بولىب تۇرىش وە، ئۇنغا رەهبەرلىك قىلىشى لازىم بولغان ئىنكىشلى ئىدارالار كوزنى يومىب، قولاقنى يوماقنى تىقىب، هەددەن ئاشقارى زاۋق سوزلەكەيلەرى ئاقىزىب، نەفسلەرى بوغازلارىغا تېقىلىب، قالبەكى غەلەبە مەعلۇماتلارىنى ئۇلاب قىچقىرا بېردىلەر: سوفخوزدا پاختاپىلانى ئارتىرىب بەجەرىلدى، 1500 هېكتار ئورنىغا 5 مىڭ هېكتار ئېكىلدى، دېب پەرتىيەنى وە شورا جەمائەتچىلىگىنى ئالدای بېردىلەر.

سوفخوزدا 3 يارىم مىڭگە ياقىن كىشى ئىشلەيدى، بۇلارنىڭ يارىمى روسىيەدەن قاچىب كېلگەن مۇشتۇمزورلار، ياكى روسىيەنىڭ هاواسىنى خوش كورىلى وە خوتۇك هىسابلانغۇرغان كىشىلەر. سوفخوز دىرىكتورى كومموفىست كوزنىسوف وە پەرتىيە يەچىيكە رەهبەرلىگى نىمە ئۇچۇن سوفخوزنىڭ بۇندای چېت ئونسۇرلەر بىلەن ئىفلاسلانىشىغا ئۇلارنىڭ سوفخوز ئىچىدەگى بۇزۇق هەرەكەتلەرىگە يول قويدىلار؟

- پاختا قۇرۇب كېتەياتىر، ئادام يېتىشمەيدى، ئىشچى كوچلەرى كورەك ئېدى-دە، ئاخرا دېب ئوزلەرىنى ئاقلاماقچى بولدىلار.

ئېلكەرى كالچاكقە هىزمەت قىلغان وە هازىرغى ۋاقىتدا پەرتىيە باشلىقلارى بىلەن بىر ئاغىزدان گەپىروچى ئىستەرشى ئاگراتوف:

- پاختا چاپىغىغا ئادام يوق ۋاقىتدا مۇشتۇمزورلارنى سورىشتىرگۇندەى هالىمىز يارمى، ئاخر بۇلار هەم مۇشتۇمزور بولىمەى-ئىشچى كوچلەرىكۇ-دېيدى.

شۇندای قىلىب 1930 نچى يىلدا ئوزبېكىستان شورا خوجالىغىدا مۇشتۇمزورلار، ئۇلار بىلەن بىرگە ئېرگەشكەن تۇرلى ئىفلاس شەخسەلەر ئوۋىب، ئوزلەرىنىڭ ئەكسىل ئىنقىلابى ئىشلەرىنى قىلدىلار: ئىشچىلەر ئورتاسىغا مىللى دۇشمەنلىك روهىنى كېرگىزدىلەر، ئوزبېك دىهقانلارىنى بىر-بىرىگە ئالكىشلەدىلەر، ئۇلارنى ماسخارا قىلدىلار، ئوزلەرىگە ئىتاعەت قىلماغانلارىنى ئۇتىب ئوردىلار.

بۇ ئىفلاسلار سوفخوزنى ئىجتىماعى تەئمىنات جايىغا كوروونكە ئەيلەنتىردىلەر. يۇزلەرچە ئىشچىلەر بېكەرگە هاق ئالىب ياتدىلار؛ توده توده ئىشچىلەر، قولاوىدا سوفخوزدان بېرىلگەن قاغازنى ئۇشلەب، پاختا چاپىغىغا، دېب جواب شەهەردە مەيخانەلەر ئويداب كېلەر ئېدىلەر. سوفخوزغا بېرىلگەن 4 مىليون سوم شۇندای يوللار بىلەن پاختاقاس يۇزلەب كېتدى.

خوش، قايېرى ئىجتىمائى تەكەمالدەن كەم. كېچە - كوندۇزلەرى ئويون - تاماشا بىلەن ئوتەر ئېدى. خوش، بۇنىڭ قايېرى كورۇرىنە كەم؟

*

سوفخوزنىڭ تىپەسىدە ئولتىرغان مەهەبەلەرە هەم شۇ ئىفلاسلارنىڭ تولقۇنىغا كومىلىب قالدىلار. ئۇلارنىڭ بۇ هەرەكەتلەرىگە قارشى ئىشچىلەر عامماسىنى ئويوشتىردىب، قاتتىق كورەش باشلاش ئورنىدا مۇشتۇمزور «ئىشچىلەر» تەئسىرىگە بېرىلىب كېتىب، ئۇخوردا زەرەر كۆزدەنلىك بولىب، كېرىب كېتكەنلىكلەرىنى سېزمەى هەم قالدىلار.

سوفخوزغا يەكى كوچلەر زەرور ئېدى. لېكىن ئوزبېكىستاندان پاختاكارلىكلەردەن ياغشى خابەردار بولغان ئەگرەنوملەرنى ئالمادىلار. بۇلارنى روسىيەنىڭ پاختاكارلىك نىمە ئېكەنىنى بىلمەگەن جايلارىدان چاقىردىلار. بۇ سوفخوزغا جايلاشىب ئالغان «پاختا مۇتەخەسسىسلەرىدەن» بىرى ئوزىنىڭ زىغىر ئورنىدا سىنغار ئوسولىنى غوزا پايانى ئورش ئۇچۇن تەوسىيە قىلدى.

ئېكىنچى بىر «مۇتەخەسسىس» چېكرتكە وە باشقا خىل زەرور كونەنىلەردەن قورقىنچ بارلىغىنى نەزەردە تۇتىب، چېغىرچىقلاردان فايدالانىشنى تەكلىف قىلدى و «كەمەتەرەدوفكە قىلساك، روسىيەدەن ئىستەگەنگىزچە ئالىب كېلەمەن» دېدى.

بۇ فىكردەن كولچىلەر هەم بولدى، لېكىن كولىب قالا بېردىلەر. چېكرتكەنى ياسىنى ئۇزۇنماغان كىشىلەر هەم تاپىلدى: كوڭلەردەن بۇ كوپلە مالى خادىمىنىڭ پەرنەقلىي مەمولى رەۋشدە يوقالدى. بۇنىڭ ئىچىدە چېكرتكە بىلەن كورەشو ئۇچۇن ئاتالىب قويلغان بىر مىڭ سوم هەم بار ئېدى. شۇنىڭ ئارقاسىدا ئاز سوفخوز كەتتەلەرى وە «مۇتەخەسسىسلەر» نىڭ ئوز ئارا قاتارمىزىيافەت مەجلىسلەرى بولىب ئوتدى.

شۇ هاللارنى كورگەن وە بۇندا چىداب تورالماغان ئىشچىلەر بولمادى، دېيسىزمى؟ ئەلبەتتە بولدى، ئۇلار قاتتىق تانقىد وە ئوز - ئوزلى تانقىد ئاۋازىنى كوتەرىب كوردىلەر. لېكىن هەممە جايدا كەلتەكلەيدىلەر. تانقىد ئاۋازى بوغىلدى، سوفخوز كەتتەلەرى ئالدىغا هېكايەت بىلەن كىرگەندە هەم ھەلىكى ئىفلاسلار - ئاخىر، بىزدەن شۇندای ئىش بولىشى مۇمكىنمى، بىزلەر قوى دېك يوواشىمىز - كوپ؟ دېب ئوزلەرىنى ئاقلاب قالار ئېدىلەر. كېيىن مەنە شۇ «قوي»لار بورى كوزى بىلەن ياداچىغا قاراب، يەنە ئوتلاب كېتە بېردىلەر.

***

بۇندان بىر نېچە ئاي ئاۋۋالدەم ئەندىجان مۇخبىرىمىز بىر سوفخوزداغى ئەرتىبسىزلىكلەردەن سىگنال بېردى: «پاختاچىكمەلەرى مەئمورىيەتىنىڭ بولمەسلىغىدان قۇرۇب قالىشغا ياقىنلاشدى. مىھنەت ئىنتىزامى جۇدە هەم پەست. چاپىق قالىب كېتە ياتىر. ئىشچىلەر وە باشلىقلار ئورتاسىدا ئېكەلىكنىڭ ئىچشىلەر كورىندى. ئەگەردە هازىردان چارا كورىلمەسە بۇ سوفخوزنىڭ كېلەجەگى ئومىدسىز».

«قىزىل ئوزبېكىستان»دا باسىلغان مەنە شۇ مۇزەببەنەگى خابار «سەۋەى» سوفخوزى هاقىدا ئېدى.

پراكورورلىك ئىدارەسى
ر. ك. ئى.
سوفخوز خلايق
ئوكروگ ئىجراقوم
ئوكروگ پەرتكوم
وە رايكوم

يالڭ ئاۋازىنى ئېشتكەن وە ئېشىتولەرى لازىم بولغانلارنىڭ هەممەسى كەر بولىب قالدىلار.

سوفخوزنى
ئاق ئۇۋۇزدىيەلمەر
بولمەسزلار
تالانچىلار
ئىسرافچىلار
ئاراقخورلار
مۇشتۇمزورلار

قولىدان قۇتقارىش ئۇچۇن هېچ كم تامانىدان چارا كورىلمەدى.

مەتبۇعات سىگنالىنى ئېشتكەندلەر ئوز ۋاقتىدا تېكشىلى چارا كورسەلەر، ئېكىلگەن 2 يارىم مىڭ هېكتەر پاختادان ئەقەللى 1000-1500 هېكتەرىنى قۇتقازىب قالىش مۇمكىن بۇلار، دېمەك ۋاۋۋدلارىمىزغا قوشىمچا 100 مىڭ پوت پاختا تېگەر ئېدى. فەقەت بۇ ئېمەس، ئىسراف بولغان پۇللەرنى، نابود بولغان 40 تەرەكتەرنى، ئولگەن يۇزلەب ئىش هايوانلارىنى، مىكلەب - مىكلەب ئورنىسز چىقىملارنى ئوتقازىب قالىش مۇمكىن بولار ئېدى.

***

هېچ قاندای سىر پرولېتارىيات نەزارەتىدەن چېتدە قالالمايدى. بۇتۇن ئىتتىفاق كەمبەغەللەر شوراسىنىڭ بىرىنكەدەسى «سەۋەى» سوفخوزىنىڭ ئىچىكە كىردى. ئوندەغى ئاهواللار بىلەن بەيىنە - بەيىنە تانىشدى. شۇ بوتاۋلىدا كورسەتكەن نەقەدلەر ئوستىگە يەنە مەعلۇم بولادىكى، سايۇز تەشكىلاتلارى سايۇز ئىشلەرىنى يەكى يولغا سالىش توغرىسىدا ۋ.كس.ك.پ.س. قارارىنىڭ مەغزىنى چاقالماغانلار وە بۇ ئىشنىڭ سىياسى ئەهەممىيەتىنى ئاڭلاشدان عاجز بولغانلار. ئىشچىلەر عامماسى ئاقتا پروفىنپلاننى بەجەرىش كەبى ئېڭ مۇهىم مەسئەلەلەر ئاترافىغا هەم ئوزىشتىرىلمەغان. ئىجتىمائى مۇساپاقا وە زەربەچىلىك هەرەكەتلەرىنىڭ هېدى هەم يوق. ۋ. ك. پ. (ب) مەركەزقومنىڭ 3 نچى سېنتەبىر قارارى يۇزەكىگىنە ئىشلەنىب چىقىلغان، بۇ هەم كېلك ئىشچىلەر عامماسى ئورتاسىدا ئېمەس.

بېش يىللىقنىڭ 8 نچى يىل پىلانى هەم يوق. كوللېكتىف شەرتنامەلەرنى باشقادان تۇزىش كەمپانىيەسىگە تايارلىقى هەلى هېچ كىمنىڭ يىمىگە كىرىب چىققان ئېمەس. ياغشى ئىشچىلەرنى مۇكافاتلاش ئۇچۇن ئاجرالغان 3600 سومغا هېچ تول تېگىزىلمەگەن. چۇنكى بۇندای ئىشچىلەرنىڭ هىسابى هەم يوق. بۇ فوندان ئاباكوم خابەردار هەم ئېمەس. شۇنىڭ ئۇچۇنكى رايوچىلارنىڭ ئېدى وە تېجابى تەكلىفلەرىنى يەغىب بارىش وە بۇلاردان فايدالانىش هەم يوق.

ئىشچىلەر ئورتاسىدا مەدەنى وە مەعىشى تەربىيە ئاقارتىش ئىشلەرى ئىلم ئارقادا قالغان. ئىقارتو جايلارى، رادىيو قالالارى نالالىنغان هالدا ئادى. بەينەلمىلەل تەربىيەنىڭ يوقلىغى تۇرلى مىللەت ئىشچىلەرى ئورتاسىدا جۇدە خۇنۇك كورىنىشلەرگە سەبەب بولغان. بۇندا ئولوغ مىللەت شوۋىنىزمى چىن مەعناسى بىلەن ئېزىلگە كوپە سالغان. بەعزى ياۋروپالى هىسابچىلار تامانىدان يېرلى ئىشچىلەرگە بولغان داغال مۇعامەلەلەر، ئۇلارنىڭ خىزمەت واقتلارى وە خىزمەت هاقلارىنى قاسدان كەمهىسابلاش، ئۇلارنى چىقىشتىرماسلىق، كېمسىتىش كەبى چوركىن ئەنەنەنىڭ ناكەس ئەلدىزلەرى رابىچكوملەر وە رەهبەرلىك تەشكىلاتچى گرووپكوملەرنىڭ كوز ئالدىدا بولغان جۇدە ئۇزاقدا بولغانلار.

ئىشچىلەرنىڭ تۇزار جاى شەرائىتلەرى، مەھنەتنى مۇدافەعە ئىشلەرى ئەنەنلەردەن پەست تۇرادى. ئاۋقات ئورسەلەرى بېتەرلى بېرلمسە - دە، ئۇلارنى ئاقسىم قىلىشدا چاتاقلىقلار كوپ، بۇندا كەمبەغە تەشكىلاتلارى وە ئىشچىلەر تامانىدان كونترول قويىلمەغان. ئىشچىلەر مەجلىسلەردە ئىشچىلەر تەئمىناتى مەسئەلەلەرى تېكشىرىلگەن وە بۇ هاقدا بىر ئاغز كەپ بولغان ئېمەس. كەدرلەر تايارلاش، ئىشچىلەرنىڭ مەدەنىيەتلەرنى ئاشىرىش ۋاقتىدا هەم هېچ كم هېچ نىمە ئويلاب كورگەن ئېمەس.

خاتىن - قىزلار ئورتاسىدا ئىشلەش مەسئەلەسى ئۇلم ئوقتاسىدان چىقامەگەن، گرووپكومنىڭ بىر مەجلىسىدە خاتىن - قىزلار ئورتاسىدا ئىشلەش مەسئەلەسى قويىلغاندا ئاقزالاردان پرونىنە دېگەن بىر خاتىن، بۇ ئىش پەرتىيە ئىشى، دېب مەسئەلەنى قرت كېسىب قويدى. قالغانلار ئۇنغا ئېرەگەشدىلەر. بۇ چەقشغا قارشى، بۇنىڭ سىياسى ياكلىشىغا قارشى، زەربە بېرۇچى بولمادى.

***

بىرگەدە ئوزىنىڭ ئىشلى تەكلىفلەرى بىلەن بىرلىكدە، گروپكومگە تەۋسىيە بېرىشلى، رابچكوم رەئىسى رامانىنكوفنى ئىشدەن ئالىشلى تەلەب قىلدى.

ياقىندا قايتادان سوفخوزنىڭ دىرېكتىرى وە ئىستىرەئى ئەگرەنوم هەم ئىشدەن ئالىندىلار. ياقىندا سوفخوزنى مۇستەهكەملەش بولىدا بەعزى بىر تەدبىرلى چارالار كورىلە باشلادى.

بىزچە بۇ چارالارغىنا جۇدە يۇزەكى، ئىككى ياندىن ئىشدەن ئالىب تاشلاش، ئۇلاردان كوز يومغانلارغا جەزا بېرىش بىلەنگىنە مەسئەلەنى هەل قىلىش مۇمكىن ئېمەس. بۇ سوفخوزنى باشقادان تېكشىرىش، بۇتۇن هەيبەدارلەرنى ئاشىق بىلگەلەش، سوفخوزنى هەر قاندای ئىفلاسلاردان تازالاش، هەيبدارلەرنى قاتتىق جاۋابكە تارتىش وە جىزالارنى بېرىش زەرور.

ئە. خوجايف.
غەففور غۇلام.
نۇرمەت.

çьzzax—qara daskədə

ymymii tə'lim вuzьlьş aldьda. məktəвlər сьraqsьz oquvcьlar kitaвsьz. „pax taƣa cьqmasaꞑ, pul tola!„

çьzzax rajonьda ymymii məçвyrii tə'lim ɵz-ɵzidən вaradь. şəhər kyltвəzə вaşlьƣьnь ɵz işidən alьв paxta myвlezətsijəsigə komesijə qьlьв tə'ljin etdilər.

kyn sajьn dijərlik maarьf mydiri almaşьnьв turadь. soꞑƣь вir ajnьꞑ icidə qatarasь 5—6 kişi gəlmə-gəl maarьf mydiri вolьв sajlandь. вu hal samarqand pedəkədimijəsidən kelgən işci вregədəlærinin işigə həm kəttə tosqunlьq вerdi.

myəllimlər jetişməjturƣan вir zamanda samarqand rəвfəgidən juвarьlƣan вeş myəllimni rajon fьrqomьƣa tərçrmanlьqƣa alьв qojdьlar. qьşlaq şoralarь janьda həligəcə jardam qomьtalarь tyzilməgən. rajon fьrqom huzurьdaƣь mədənii ьştaв işləməjdi. plan, reçə degən gəp joq.

ştaвnьꞑ əməlii işi „faqat çajlarƣa quruq вujruq jazьş, halas. s/в. lərni acьş ycyn xoçalьq təşkilatlarь fondlarьdan вerilişi kerək вolƣan pullarnь вerməj jatьrlar, вu haqda r.k.i. niꞑ cьqarƣan qararь həm вar.

matluвat kopirətifi вətrək və kolxozcьlarnьꞑ вalalarьnь ьssьq avqat və kijimlər вilən вirinci nəvвətdə tə'min etişi kerək edi. rajon m. kopirətifi rajtorggə, rajtorg ɵzвektorggə və ɵzвektorg jənə вəlækigə saladь. şunьꞑ ycyn həm qanca qьşlaq məktəвləridə вalalarnьꞑ oquvƣa davamlarь jaxşь eməs. eski şəhər kolxoz jaşlar məktəвinin 50 prəsənt вalasь hazьr tarqaв ketkən.

kəp qьşlaq məktəвləridə parta, daskə və вaşqalar kəmcil, jəŋi qьşlaq dəhəsinin orta qulвa qьşlaq məktəвi çydə aƣьr ahvalda. yjləri zəx, qaraꞑƣь və вakaza...

qьşlaq s/в ləridə oqutьş ycyn kecəlikkə kerəsin joq. dəvlət nəşrijatь və'də qьlƣan 13 miꞑ dəftər, 5 miꞑ qalam və 150 tə sinif çornallarьnь şu caqqaca juвarƣan eməs. ьçtьmaьь tərвijə məktəвləri kerəkii oquv kitaвlarь вilən tolə tə'milənməgənlər.

həmməsidən həm hərəktirligi şu, ki rajon jaşlar qomьtasь 9-nci nojaвrda və undan ilgəri komsomol myəllimlərini paxtaƣa myвlizatsijə qьldь.

oquşlarnь taşlaв cьqa almaƣanlarь ɵz orьnlarьƣa mərdikar jallaв вerdilər, işci kyci tapa вilməgənləri 5 somdan 12 jarьm somƣaca pul tələşgəməçвyr вoldьlar. məktəв oquşlarьnь вir—iki kyngə toqtatьв qojьв ɵzləri cьqqan myəllimlər həm вoldь. maarьf komesərligi tamanьdan вerilgən kontrolni raqamlar həli вytynləj qaplanƣan eməs.

məhəllii təşkilatlarnьꞑ kəpi u. ь. m. t. ni gəja maarьfnьꞑ tşl—jy, вaşqalarnьꞑ вuꞑa qatьşьş dərkar eməs diв ojlajdьrlar. вu oꞑ opportunьstlьqnьꞑ əməldə kərinişi eməsmi ekən?

ymymən, rajfьrqom və jaşqomnьꞑ вu işdə rəhвərlikləri nьhajat dərəçədə syst. joqarь təşkilatlar вu orƣьşlarnьꞑ aldьnь alьş ycyn tezdən əməlii və şaşqьc caralar kərsinlər.

fьrqa deriktifini вuzucьlarnь həm qattьq çavaвgərlikkə tartьş kerək.

jaş muxвьr.

بر كىيريلگەنلەرنىڭ سانىنى ئانقلاش كىرەك

سابىق ئېسكى شەهەر نان دوكانلارى ئالىدە نوبەتىر ئالى باشىدان بۇيان يەنە نەۋبەت كۆرىيدى. نان ئۈچۈن يارىم كېچەدەن ئۆرىب نەۋبەتكە چىزىلغانلارنى ئۇچراتمىش مۈمكىن. بونغا سەبەب ئەلبەتتە نان دوكانىداغى خىزمەتچىلەر ۋە م. ئ. ئىدارەسىدىر. چۈنكى، هەر بىر دوكان ئۈچۈن نان ئالوچى خالقنىڭ رۆكىتلەمەگى كېرەك ئېدى. دوكان مودىرلەرى، ئۆزلەرىدەن نان ئالوچىلارنىڭ مۆعەييەن مىقدارىنى بىلمەيدىلەر. بەعزى دوكانلاردان نان ئالوچى كىشىلەر 1000 گە يېتمەگەنى حالدا دو قاداراغى دوكاندان 5000 لىب خالق نان ئالادى. شۇنىڭ نەتىجەسىدە دوكان مودىرلەرى نان يېتمەيدى، باهانەسى بىلەن 15 ئەنە نان ئالوچىغا 10 ئەنە نان ئالوچىغا 8 ئەنە نان بېرىب جونالقان ۋاقتلارى بولادى. كوب كىشىلەر نەۋبەت كۆزە-كۆزە نانسىز قايتادىلار. بۇندىي ۋاقتدا 297 نجى نان دوكانىدا دائىم كورىنىب تۇرادى.

حەسەن ئەكبەروف.

вalьqcьnьꞑ tələвi

كوزگى ئېكىن كامپانىيەسى مۇناسەباتى بىلەن پالىقچى رايونىدا ئىش قىزغىنلاشدى. حازردان باشلاپ پىللەچىلىكنى كۆپەيتىرىش ماقسادىدا ئۇت كوچەتلەرى ئۆتقازىش باشلاندى. رايون تەشكىلاتلارى دېھقانلارنىڭ تەلەبلەرىگە كۆرە، 75000 ئۇپ ئۇت داراختى سوراغان ئېدىلەر. براق، تەمەنكەن «تورکشولك» تەدا راسى، بۇ تەلەبگە تېسكەرى قارادى. حازرغا قادار — 50000 ئۇت كۆچەتى بىرىپ، باقرايىب قاراب تۇرادى.

ئۇت داراختلارى ئۆتقازىش ئۈچۈن 105 گېكتەر يېر كېرەك ئېدى. لېكىن، بۇنغا 103 گېكتەر يېر بېرىلگەن بو حالدا رايون تەشكىلاتلارى يېر ئىشلەرى كوممىسەرلىگىدەن بۇ مەسەلەنى تېزدەن حل قىلىشنى سوراپ مۇراجەعەت قىلغان ئېدىلەر، حازرغا قادار بۇنىڭ ناتىجەسى ماعلوم ئېمەس.

حازردان باشلاپ يېرلەرنى شۇدگەر قىلىش، قوروقلار ئالىش لازم ئېدى. لېكىن، بو ئىشدە زەرپەدار خۆرمەت يوق. تىرەكتورلەر يېتىشمەيدى، بارلارنى هەم رەمونتلانماغان ۋە كىرەكلى نەرسەلەر بىلەن تەأمينلەنگەن ئېمەس.

يېرئىشلەرى كوممىسەرلىكى پالىقچى رايونىنىڭ ترەكتور ۋە ئۇت ئۆتقازىش حاقىداغى تەلەبىنى تېزدەن حل قىلىشى زۆرۆر.

k.

məjdə xaвarlar

■ ɵzвekistan xalq komisarlar şurasь, dьjqancьlьq maşinalarь cьqaraturƣan jəŋi zavod вьnakarligini zəryr mьqdarda işci kyci вilən tə'min qьlьş maqsadь jyzəsidən aşьqьc caralar kərişgə qarar qьldь. xalq komisarlar şorasь, taşkənt şəhərinin вarca вьnakarliklərdəgi isc lərnin 35 prəsəntini „selmaşstroj“ вinakarligigə juвarьşnь təklif qьldь. вu işni mihnət komisarligi və kəsəвə təşkilatlarьnьꞑ vəkilləridən tyzilgən maxsus komisija вir həftə icidə вitirişi lazьm.

م. ئ. ك. ئىشچىلەرى ئۇستىدەن سودنىڭ حۆكمى

م. ئ. ك. ئىشچىلەرى ئۇستىدەن بولغان مورافەعە تامام بولىب سود ئۆز حۆكمىنى چىقازدى: م. ئ. ك. سابىق رەئيسى تىرونىن 6 يىل 8-نى قامانقا، سابىق ساۋدا شۆعبە مودىرى سىزىنكو 4 يىل 5 ئاى قامانقا، چىبەنىنكو، ئۇخىن، ئاسكولەر 4 يىل قامانقا، قادىر عەلىيىف 8 يىل قامانقا، دىيورىن ۋە ئېبۇنىموچىلەر بىر يىل مەجبورى خىزمەتكە حۆكم قىلىندىلار. كەرەلرف ئىككى يىل شەرتلى قامانقا، بىر يىل مەجبورى خىزمەتكە حۆكم قىلىندى. بو هەيبەدارلار هەممەسى عەفو عۇمۇمىدەن فايدالاندىرىلدىلار.

پارلاۋسكى هەم چىبپارىنلارغا مەھبوس مۇددەتكە ئەلان قىلىندى؛ كاگان بىر يىلغا حۆكم قىلىنىپ، عەفو عمومى بويىنچا قاماقدان ئازاد ئېتىلدى. ئېكىنچىنى، رومانوف، كەبىلون، ئەلكىسەندروف، ئەۋلىدوف، ۋولكى، دوبىنوف، ئەلغىرىفلار ئاقلاندىلار.

BLOK—NOT

شكايەتلارى تيكشىرىلەدى

27-nci nojaвr kec saat 6-da, mərkəzii kk—rki xalq komisarlьƣь вenasьda (gəgəl kəcəsi, № 74, xana № 9, pəstki qavat) ɵz. ьşç, dəvlət apparatьnь tazalaş mərkəzii komisijasь okrug, şəhar və ьdara komisijalarьnьꞑ qararь ystidən şikajat вergən qujьdaƣь kişilərniꞑ işini tekşirədi:

1) hismətullajov, 2) вornaşov həsən 3) adьlov, 4) səjidev əhməd, 5) nьjazov. вaвaçan, 6) səjidev əвdyqadьr, 7) mьnorov a. x.

вu ortaqlar ycyn keliş məçвyriidir. kelməgən taqdьrda, işləri ɵzləridən вaşqa tekşiriledi.

olturuşƣa, taşplodovinsajuz tekşirkom a'zalarьnьꞑ, ɵzsovprof və sts sajuzь mərkəzii ьdarasь vəkillərinin kelişi təklif qьlьnadь.

26-nьs nojaвr saat 19-da, jəhydii raвocilər yjidə (12 topolej kəcəsi, saвьq вutxana) diꞑgə qarşь darьlfununьꞑ nəvвətdəgi maşqulatь вoladь.

ئوكتەبر رايكوممول پلينومى

26-nьs nojaвr kec saat 6-da, mərkəzii qluвda, ɵktəвr rajon komsomol qomьtasьnьꞑ nəvвətdəgi plenumь вoladь.

rajkom a'za və kandidatlarь, təftiş komisija a'zalarь və komsomol jacejka məs'yl katiвlarinin kərsətilgən vaqtda jetiв kelişləri məçвyriidir.

məs'ul mynərrir: m· usmanьf.

ɵzвekistan ьçtьmaьь şura çymhyrijəti xalq komisərləri şurasьnьꞑ

QARARЬ

30 nci oktəвirdə 1930 nci jьlda № 158. taşkənt.

„təşkillənqən kystərlərni azuq və sanaat mallarь вilən tə'min etiş toƣrьsьda“.

kəpərətifləşdirilgən kystərlərni, s.s.s.r. xalq kəmisərləri şorasьnьꞑ „kystər sanaatь və kəsвii kəperətsijə toƣrьsьdaƣь“ 1930 nci jьl, 2-nci ijyn tarьxlь, № 20-ə qararьƣa (s.s.s.r. qan. jьqп. № 30) və s.s.s.r. mərkəzii ьçraьja qomьtasьnьꞑ və xalq kəmisərləri şorasьnьꞑ „kəsвii ərtillərniꞑ a'zalarь ycyn jeŋgilliklər toƣrьsьdaƣь“ 1930-nci jьl, 7 nci ɵktəвir tarьxlь 558-nci sanlьq qararьƣa muvafьq azuqa və şaxsьь ьstь'mal qьlьş sanaat mallarь вilən tə'minləşni 'ərtiвləş maqsadlarьda ɵzвekistan ьçtьmaьь şora çymhyrijətinin xalq kəmisərləri şorasь qarar qьladь:

1. kəsвii kəperətsijəniꞑ sistemasigə kiryci və ɵziniꞑ məhsylatьnьꞑ ularnьꞑ vasьtasь вilən pul qьlucь kəsв ərtillərinin normalanqan iş haqь alucь və ipəkdən mal işləş, mə'dənijətdən mal işləş, araвalar qьlьş, ajaq kijimlərini tyzətiş kəsвlərdə, nəfis sən'ət və cet məmləkətgə cьqarьladьrƣan mallarnь işləgyci kəsвlərdə 10 dan kəm eməs kişilər maşƣul вolƣan, və həmmə qamьş вaşqa kəsвlərdə 30 dan kəm eməs kişilər maşƣul вolƣan, malьь məhsylatnь işləв cьqarucь ymymii ystəxanalarda işləgyci a'zalarь—azuq və sənaat mallarь вilən, çymhyrijətniꞑ şu çajьda işcilər ycyn вelgilənqən normalar вojьnca tə'min etilədilər.

вьnakarlik məterijəllərini tajjarlaqucь ərtellərniꞑ, вьnakarlik ərteilərinin və araвalarƣa həmdə hajvanlarƣa jykləв taşьş transporti ərtillərinin, mədənii mehnət kəsвii və mehnət ərtellərinin a'zalarь—ərteidə işləgycilərniꞑ sanьƣa qaramaj, azuq və sənaət mallarь вilən, çymhyrijətnin şu çajьda işcilər ycyn qandaj normalar вelgilənqən вolsa, şu normalar jyzəsidən tə'min etilədilər.

kəsвii kəperətsijəniꞑ sistemasigə kiryci ərtillərniꞑ ɵjlərida işləgyci, lekin ɵzlərinin həmmə mahsulatьnь, kəsвii kəperətsijə sistemasi arqalь, dəvlət savdasьƣa və matluвat kəperətsijəsigə tapşьrucь a'zalarь—azuq və şaxsьь ьstь'malьq sanaat mallarь вilən, çymhyrijətniꞑ şu çajьda xizmətcilər ycyn вelgylənqən normalar вojьnca tə'min etilədilər.

2. ɵzвek вirləşyv вir ajlьq myddətdə, kəsвii kəperətsijə sistemasiniꞑ 200 dən kəm eməs a'zalarь вolƣan, ymymii iş ustaxanalarda işləgyci, malь maxsulat işləв cьqarucь həmmə ərtellərdə, ularnь azuqlar və вirinci nəvвətdə zəryr вolƣan sanaat mallarь вilən tə'min etiş ycyn japьq taqsьmcьlarnь (закрытый распределитель) acьşƣa məçвyr etilsin.

kəsвii kəpirətsijə sistemasinin, 200 dən kəm eməs a'zalarь вolƣan, ərtilləri eꞑ jaqьn çajda вolƣan sənaat işxanalarьnьꞑ japьq taqsьm qьlucьlarь vasьtasь вilən,—вu ərtellərni şu taqsьmcьlarƣa məhkəmləş jolь вilən tə'min etilsinlər.

japьq taqsьm qьlucьlarƣa вьnalar və yskynələr вeriş—kəsвii kəperəsijə sistemasigə jyklənsin.

3. ɵz.ь.ş.ç. savda xalq kəmisərlikigə, kəsвii kəperətsijəniꞑ sistemasi tamanьdan kəperətifləşdirilgən, şu qararnьꞑ 2 nci maddasь əməli astьƣa tyş məjturƣan həmmə kystərlərni azuq вilən və вirinci nəvвətdə zəryr вolaturƣan xah normalanƣan və xah normalanƣan sənaət mallarь вilən tə'min etişni tərtiвii jolƣa qojьş təklif qьlьnsьn.

4. kəsв ərtellərnin, ymymii işxanalarьda işləgyci a'zalarь həmdə вьnakarlik, materijəllərini işləв cьqarьş, ipəkdən mal işləв cьqarьş, cet məmləkətlərgə mal işləв cьqarьş həmdə mə'dənii mehnət ərtillərinin a'zalarь və ularnьn ajьla a'zalarь mətlyвat çəm'ijətlərigə pəj вədəllərini—işcilər və ularnьꞑ ajьla a'zalarь tələgən mьqdarlarda və myddətlərdə tələjdilər.

вu jeŋgillik faqat, kəsвii kəperətsijəniꞑ sistemasigə kiryci ərtellərnin ərteidə вevasьta ьstьxsalatda вir jьldan kəm eməs myddət işləgən və normalanƣan iş haqь alucь, a'zalarƣa, ərtellərniꞑ sajlavlьq ьdaralarda işləgyci və вunƣa qadar ьstьhsalatda işləgən a'zalarьƣa, həmdə ərtellərniꞑ, ərtelgə kirişgə qadar jallanьв işləgən və jallanьв işləş вilən ərteidə вolьşda вir jьllьq istəzi вolƣan, a'zalarьƣa-ƣьna tarqaladь. ərtelniꞑ 18 jaşƣa jetməgən a'zalarь ycyn şoralarƣa sajlaş huquqьƣa egə вolƣan şaxslarnьꞑ вalalarь ycyn вir jьllьq istəz tələв qьlьnmajdь.

ɵz. ь.ş.ç. savda xalq kəmisərligi və ɵzвek вirləşyv 3 kynlik myddətdə ɵzlərinin qararlarьƣa və вujruqlarьƣa, şu qarardan cьqaturƣan ɵzgərişlərni kirgizməkgə və ularnь rajonlarƣa qadar jetkəzməkgə məçвyr etilsinlər.

ɵz. ь.ş.ç. xalq komisarlarь şorasьnьꞑ rəis naьвь: вaltaвajьf.

ɵz. ьşç xalq komisarlarь şorasьnьꞑ işlər mydiri: fəjzyllin.

ɵz. ьşç xalq komisarlarь şorasьnьꞑ sərkatьвь: lukjanov.

ɵzвekistan ьçtьmaьь şura çymhyrijəti xalq kəmisərləri şurasьnьꞑ

QARARЬ

1930 nci jьl, 4 nci sentəвirdə, samarqand

ɵzвekistan dəvlət qьşlaq xoçalьq trestini qajtadan təşkil qьlьş toƣrьsьda

şəhər işcilərini avqat mahsulatlarьnьꞑ asasь nav'larь вilən tə'min etişdə dəvlət sektərinin rəlini kycəjtiriş maqsadlarьda səвzəvat—sytcilik, cocqacьlьq və pərrəndəcilik sovxozlarь qurulьşьnь tezlətişnin lazьmlьqƣa alahьda kəttə əhəmijət вeriв, ɵz. ь.ş.ç. xalq kəmisərləri şorasь qarar qьladь:

1. jer işləri xalq kəmisərligigə, ɵzвek dəvlət qьşlaq xoçalьq trestinin, ьstьhsalat faalьjatьnь qajtadan təşkil etiв, unь (faalьjjatnь), faqat səвzəvət—sytcilik, cocqacьlьq və pərrəndəcilik sovxozlarьnь təşkil etişnin ystidə, mərkəzləşdiriş təklif qьlьnsьn.

2. ɵzвekistan qьşlaq xoçalьq tresti, məvçyd xoçalьqlarnь keŋəjtirişgə və jəŋillərni kəpəjtirişgə toxtavsьz kirişsin, şundaj hьsaв вilən, ki sovxozlarda 1931 nci jьlnьꞑ 1-nci janvar ajьƣaca syt вeraturƣan qara mallarnьꞑ sanь 1.500 вaşqaca jetkizilsin, 1931 nci jьlnьꞑ kyzigəcə 5.400 вaşqa jetkizilsin cocqalarnьꞑ ədədi 1-nci janvarƣaca 1.000 вaşqa jetkizilsin, 1931 nci jьlnьꞑ kyzigəcə ymymən 20.000 вaşqa qadar jetkizilsin; pərrəndələrniꞑ sanь 1930 nci jьlnьꞑ kyzigə 3.000 təgəcə, 1931 nci jьlnьꞑ kəklamigəcə 250.000 вaşƣaca jetkizilsin. 1931 nci jьlnьꞑ kəklamigə səвzəvat sovxozlarь 10 miꞑ gektərlik majdanda keŋəjtirilsin.

3. ɵzвekistan dəvlət qьşlaq xoçalьq trestigə, ɵzвekistan dajьralarьdan taşqarьda nəslik sigirlər, cocqa və tavuqlar satьв alьşƣa ьçazat вeriş haqьdaƣь məs'ələ ьttьfaq hykyməti aldьƣa qojьlsьn.

4. ɵz. ь.ş.ç. xalq kəmisərligigə və jer işləri xalq kəmisərligigə, şərtləş muahədələri jyzəsidən alьnƣan syt вeraturƣan qara mallar çymləsidən həmmə nəsillik matьrьjalnь ɵzвek dəvlət qьşlaq xoçalьq trestigə вeriş təklif qьlьnsьn.

ɵzвek dəvlət savda trestt (ɵzвektorg) gə unьꞑ xoçalьƣьdaƣь, nəsil alьş maqsadlarь ycyn jararlьq вolƣan həmmə cocqalarnь ɵzвek dəvlət qьşlaq xoçalьq trestigə вeriş təklif qьlьnsьn.

savda xalq kəmisərligi jer işləri xalq kəmisərligi вilən вirlikdə, ɵzвek dəvlət qьşlaq xoçalьq trestigə вerilə-turƣan nəsilik qara mallar ycyn hьsaвlarnь toƣrьlaş tərtiвini muqarrar qьlsьnlar.

5. jer işləri xalq kəmisərligigə, ɵzвek dəvlət qьşlaq xoçalьq tresti qaramaƣьdaƣь sovxozlarnь təşkil qьlьşƣa tajьnlanƣan jerlərnin açratьlьşьnь 1930 nci jьlnьꞑ 1-nci ɵktəвrdən kecikdirməj tamamlaş təklif qьlьnsьn.

ɵzвek suv xoçalьq ьdarasьƣa, ɵzвek dəvlət qьşlaq xoçalьq trestinin qaramaƣьdaƣь sovxozlarda suvƣarьş işlərinin ɵtkəzilişini, ajulgən jerlərni. 31 nci jьlnьꞑ kəklam kəmpənijəsida haqьqatan işkə kirgiziş mymkinligini tə'min etəturƣan myddətlərdə вəçəriş təklif qьlьnsьn.

6. ɵzвek dəvlət qьşlaq xoçalьq trestinin sovxozlarьnь keŋəjtirişni şu qarar вilən nəzərdə tutьlƣan syr'ətlər вilən tə'min etiş ycyn, malьja xalq kəmisərligi ɵzвek kolxoz вankasь və ɵz. ь.ş.ç. jer işləri xalq kəmisərligi vəkilləridən myrəkkəв вolƣan kəmisijəgə, qьşlaq xoçalьqnьꞑ вaşqa sahalarь вojьnca kreditlərni qьsqartьş lazьmlьƣь aldьda toxtatmasdan, 2.000.000 som mьqdarьdaƣь sarmajalarnь işləş imkanijəti haqьdaƣь məs'ələrni 3 kynlik myddət icidə kəriв cьqьş tapşьrьlsьn.

dəvlət rьça kəmissijasь, malьja xalq kəmisərligi və jer işləri xalq kəmisərligi вilən вirlikdə, ɵzвek dəvlət qьşlaq xoçalьq tresti вilən „qarakelci“ hьsaвlьq çəm'ijəti ortasьdaƣь, вu çəm'ijətgə вerilətuƣan „myвarək“ sovxoz ycyn hьsaвlarnь toƣrьlaş tərtiвini вir həftəlik myddət icidə вelgylənsin.

7. ɵzвek dəvlət qьşlaq xoçalьq tresti jolь вojьnca həmmə вьnakarlьqnь ajnьƣsa məhəllii ьmarat matьrьjallarƣa asaslantiriş zarur deв hьsaвlansьn. şuna kərə ɵzвek dəvlət qьşlaq xoçalьq trestigə, вьnakarlьq lajьhalarьƣa, hatta ьmaratlarnьꞑ məhəllii tiplərini tatвьq etiş dərəçəsigəcə, tegişli saddələşdiriş təklif qьlьnsьn.

savda xalq kəmisərlikigə və вaş texnikə вьnakarlьq qomьtasьƣa, çydə tьƣьz kezlərdə ɵzвek dəvlət qьşlaq xoçalьq trestini, cetdən keltirilgən вьnaqarlьq matьrьjallarьdan eꞑ kəm mьqdarlarda tə'min etiв turьş təklif qьlьnsьn.

8. mehnət xalq kəmisərligigə, sovxozlar ycyn kədrlərni вərpa qьlьşda ɵzвek dəvlət qьşlaq xoçalьq trestigə tola jardamnь tə'min etiş təklif qьlьnsьn.

9. savda xalq kəmisərlikigə, ɵzвek dəvlət qьşlaq xoçalьq trestinin. 1930/31 nci xoçalьq jьlьnьꞑ вirinci dəvridə təşkil etişgə məlçəllənqən qara mallarьnь zarur вolƣan вir çajƣa toplanƣan azuqalar вilən tə'min etiş və вunьꞑ ycyn, ɵzвek dəvlət qьşlaq xoçalьq trestinin sovxozlarьnь, вevasta tə'min etiliş ycyn, mə'lym paxta taza'aş və majzavodlarьƣa məhkəmləş təklif qьlьnsьn.

ɵzвekistan dəvlət qьşlaq xoçalьq trestigə keləjətqan kyzgi ekin kəmpənijəsidə və 1931 nci jьlnьꞑ kəklam ekin kəmpənijəsidə, ɵzinin həmmə xoçalьqlarьnь, keləsi jьldan вaşlaв faqat ɵzinin ƣa la-jem və azuqa вajlьqlarь hьsaвьdan asravƣa keciriş imkanijatini te'min etə turƣan mьqdarlarda ot—ɵsymlikləri, ildizdən hasьl вerəturƣan ekinlər və dan—maxs latь ekinləri вilən tə'min etiş təklif qьlьnsьn.

10. jer işləri xalq kəmisərlikigə və savda xalq kəmisərlikigə, ɵzвek dəvlət qьşlaq xoçalьq trestini, sovxozlarnь keŋəjtirişnin syr'ətlərini ɵz vaqtьda tola вəçəriş imkanijətini tə'min etəturƣan mьqdarlarda zaror вolƣan trəkter və afta maşьnalar вilən tə'min qьlьş jolьda caralar kəriş, təklif qьlьnsьn.

ɵzвek dəvlət qьşlaq xoçalьq trestigə вerilətuƣan trəkter və aftamaвьllarnь, ɵzвəkistanƣa kel turƣan trəkter və aftamaвьllarnьꞑ вirinci pərtijəsidən açratьв вeriş lazьm sanalsьn.

11. ɵzвek dəvlət qьşlaq xoçalьq trestigə qaraşlьq sovxozlarda işcilər avqatьnь təşkil etiş işlərida ɵzвekвirləşynin, həddən aşьq syst faalьjatьnь kərsətiв etiв, savda xalq kəmisərligigə və ɵzвekвirləşynin вaşqarmasьƣa, sovxozlardaƣь işcilərni azьq mahsulatlarь və keꞑ ьstь'malьq ajalar вilən ь'tьdallь tə'min etiş jolьda lazьm вolƣan caralarnь вir ajlьq myddət icidə kəriş təklif qьlьnsьn.

ɵzвek xalq (ɵznərpit) ьdarasьƣa 1930/31 nci xoçalьq jьlьnьꞑ вirinci jarьmьda, ɵzвek dəvlət qьşlaq xoçalьq trestinin sovxozlarьda aşxanalarnьꞑ acьlьşlarьnь tə'min etiş təklif qьlьnsьn.

12. jer işləri xalq kəmisərligigə, və ɵzвek dəvlət qьşlaq xoçalьq trestigə, вu qararnьꞑ turmьşƣa ɵtkəzilgənligi haqьda вir ajlьq myddət icidə xalq kəmisərləri şorasьƣa mə'ryzə etiş təklif qьlьnsьn.

ɵz. ь.ş.ç. xalq kəmisərləri şorasьnьꞑ rəisi: fajzullaxoçajof.

ɵz. ь.ş.ç. xalq kəmisərləri şorasьnьꞑ işləri mydiri: fajzyllin.

ɵz. ь.ş.ç. xalq kəmisərləri şorasьnьꞑ katьвь: lykjanof.

„turan“
вu kyn və hər kyni
saat 1 dən вaşlaв 5 gəcə

вalalar siansь. 2 kərtinə вir siansdə
1) unьꞑ jəŋi anasь 2 pərdədə
2) acьq deŋizdə вaş rəldə pat və pataşon, 6 pərdədə.
kec 6 dan acьq deŋizdə, kərtinəsi davam etədir.
kəssə kyndyz 12 dən acьq.

dəvlət kinosь
XEVA
26 və 27-ncı nojaвrda

axьrqь 2 kyn
tegirmənniꞑ sirri
degən komedija.
вaş roldə: pat və pataşon,
seansalar kyndyz saat 12-dən вaşlanadь.

dəvlət kinosь
„turan“
16-ncьdan hər kyni

saat kyndyz вirdən вaşlaв taşkəntdə вirinci mərtəвə kərilməgən zor kylgi toxtavsьz kylgi IGAR ILINSKII həm, kınarovnьꞑ iştiraki вilən alьnƣan mu'təвər
iorginanьꞑ вəjrəmi
kəssə kyndyz 12 dən acьq.

„LEKTEXSЬRJO“
orta asьja kontorasь
вytyn myəssəsə, təşkilat və kişilər dьqqatьƣa вildirədir kim, şu jьl
10-ncь nojaвrdan вaşlaв
دارىوار، ئيفير - خوشبوى، تىخنە -
چىسكى وەتەمەكو خام ئاشيالارىنى
əsdiriş, tajjarlaş, qajtadan işləş və ular вilən icki вazarnь tə'minləş həm cet ellərgə cьqarьş jolьdaƣь funksijalarьnь acdь.
mənfəətdar təşkilatlardan, kontoranьꞑ operativ iştərigə вaƣlьq məs'ələlər вilən qujьdaƣь (vaqtьnca) adresgə muraçaat qьlьş soraladь: ş. taşkent, puşkin və xarazьm kecələriniꞑ вyrcəgi, № 16, sssr savda xalq komisarlьƣьnьꞑ orta asьjadaƣь vəkili вenasь, xana № 2, telefon № 10—35, dəvlət вankasьdaƣь çarьь scoti № 100839.
otn. 20. 23. 24. 25.

raвocii və xьzmatcьlar DЬQQATЬƢA
dəvlət tikyv maşinalarь ьdarasьnьꞑ taşkent, samarqand, qoqan, əndiçan, вuxara, alma ata, frunzə, cimkənt və nəmənqən dəgi depo həm magazinlərida
12-nci nojaвrdan вaşlaв
proizvodstvodan 1931-nci jьl 1-nci aprelgəcə keliş kytilgən ajьlavьь tipdəgi
تىكۈو ماشىنالارىنى ئالىندان سا -
تىب قويىش
işi təşkil etildi. şərtləri: maşьnanьꞑ tola haqь ilgəridən tələnib, maşinanьꞑ ɵzi, pylni kirtiş вilən 3 ajdan kejin вeriledi. pyl tələgən caqda, maşinaƣa ьhtьjaç kəriş toƣrьsьda ɵziꞑ işləgən karxana jakii myəssəsədəgi koperativ вjurasь jakii kopeativ vəkiliniꞑ spravkasьnь taqdьm qьlьş lazьm
otn. 1431. 24. 26.

يوقالغان ۋە ئوغرلانغان هەر خىل حوججەتلەر ئوغرىسىدا «قىزىل ئۆزبېكىستان» گەزىتەسىگە مەعلوم قىلىنگلار. ئەدرىس: يەنگى شەهەر ئىرجار كوچەسى 25، تىلىفۇن نومرى 1535 №
سابىق ئېسكى شەهەر حەدرەدە داروغانا بەناسىدا «ق. ئۆز.» بولىمى.

„qьzьl ɵzвekistan“ və „ɵzвekistanskaja pьavda“ gəzitələrinin taşkent saвьq eskii şəhər вəlymidə aвuna qaвul qьlьş ycyn вerilgən və 25565-ncidən 25581-nci nomergəcə вolƣan вirta
aвuna dəftəri joqalƣan —
вekar hьsaвlansьn.

سيمنەريە رەهبەرلەرىنىڭ دىققاتىغا
29نچى نويەبر كۈندۈز ساعت 2دە «قىزىل ئۆزبېكىستان» باشقارماسىدا، سەناعەت، مەكتەب ۋە مۇئەسسەسەلەر بويىنچا ئاچىلغان مۇخبىرلار سيمنەريە رەهبەرلەرىنىڭ مەجلىسى بولاجاق.
مەجلىسگە ... [illegible]
گورسەتىلگەن ۋاقتدا ئورتاقلارنىڭ يېتىب كېلىشلەرى مەتلوب
28نچى نويەبر كېچ ساعت 6دە «قىزىل ئۆزبېكىستان» نەشرلەرى قاتىدا تەشكىل قىلىنغان مۇخبىرلار سيمنەريەسىنىڭ نەۋبەتدەگى مەشغۇلىيەتى بولاجاق. سيمنەريە ئەعزالارى كېچىكمەي كېلىشلەرى لازىم.
ق. ئۆز. عامماۋى بولىمى.

şəhər şorasьnьꞑ 1930 jьl 13-nci nojaвr qararьƣa asasan, şəhər plan вəlymi, ş. taşkentdə çajlaşƣan
پروفوبىر مۇئەسسەسەلەرى مودىرلەرىگە
(vuz, raвfak, orta və qujь oquv jurtlarь, вytyn tipdəgi qurslar)
ۋە
سىياسى ئاقارتۇ ئىدارەسىنىڭ مەدەنى-ئاقارتۇ مۇئەسسەسەلەرى مۇدىرلەرىگە
(qluв, kytyвxana, qьzьl cajxana, qьzьl вyrcək, ymymii mə'lymat məktəвləri və qurslarь s/в və c/в məktəвləri həm вaşqalar)
şu ajnьꞑ 28-nci kynidən kecikməj
şəhər plan вəlymigə qujьdaƣь mə'lymatnь taqdьm qьlьş təklif etiledi: myəssəsənin ismi, unьꞑ turar çajь, qajsь ьdaraƣa taвь' вolьşь profoвr myəssəsələri ycyn oquvcьlarnьꞑ sanьnь həm kərsətiş kerək.
otn. 13316 ədris: stalin kəcə № 27. 23. 24.

vkp(в) mərkəzii kk və sssr rki xalq komisarlьƣьnьꞑ vəkili huzurьdaƣь dəvlət apparatьnь tazalaş mərkəzii orta asьja komisijasь
ئورتا ئاسيا عالاقا ئىدارەسىنى
və unьꞑ ş. taşkent dajьrasьdaƣь вytyn karxanalarьnь
تازالاشغا كىرىشدى
həmə myəssəsə, təşkilat və grazdanlardan, şunьndek orta asьjada çajlaşƣan alaqa karxanalarьnьꞑ jolвaşcьlarь və вu karxanalarnьꞑ kollektivləridən soraladьr kim, ular pocta, telegraf, telefon, radio və вaşqalarnьꞑ işini xarakterləj turƣan materiallarnь qujьdaƣь adres вilən mərkəzii komisijaƣa juвarsьnlar:
ş. taşkent, krьlovskii kəcə, № 2/4 (saвьq raвackom)
mərkəzii kəmisija rəjisi: DERGACOV.
məs'yl katiв: BUGLO.

26-ncь nojaвr kec saat 7-də şəhər şora вenasьda
تاشكەنت شەهەر سايلاو كومىسيەسىنىڭ
rajon sajlav komisijalarь və partija, profsajuz həm вaşqa çəmaat təşkilatlarnьꞑ vəkilləri вilən вirgə
ئولتۇرۇشى بىلگىلەنەدى
rajon kəsəвə şoralarь. maarьfcьlar sajuzьnьꞑ mərkəzii ьdarasь, вrk, şəhər maarьf вəlymi, ɵzвekkinprom, fazavkom, qьzьl şarq masterskejləri, 1-nci maj mastrerskejləri, taştram, mexaniceskii masterskeji, вaşpaxtaqom, 4-nci kon zavodь, „il'ic“ zavodь, „fomin“ namьdaƣь ajaq kijim faвrikasь, garnizon sьjasьь вəlymi vəkilləriuiꞑ hazьr вolьş məçвyriidir.

diləgətlər dьqqatiƣa
دىلېگەتلەر دىققاتىغا
stalin rajonьdaƣь profsajuzlarnьꞑ 1-nci вəjnəlsajuz konferensijasьƣa sajlanƣan delegatlar dьqqatьƣa вildirədir kim,
konferensija
şu jьl 26-nci nojaвr kec saat 6-da
„il'ic“ zavodьnьꞑ qьşqь qluвь вenasьda
acьladь

maarьf xalq komisarlьƣьnьꞑ
kadrlar sektorь
jerli və məjdə millətlərdən raвocii, kolxozcь və вatraklarnь alьв oquv jurtlarьƣa tajjarlajturƣan
بىر يىللىق كېچكى قورس ئاچادى
qaвul qajьdalarь: 1) mə'lymatlarь 1-nci вasqьc və undan juqarь вolьş şərt, 2) ьçtьmaьь cьƣьş haqqьda spravka, 3) işləв turƣan çajьdan spravka, 4) sajuz jakii jacejkadan kəməndirəfkə, 5) doxturdan spravka, 6) 2-ta fəto rəsmi.
ئوقوچىلارنىڭ كوپى 40سومدان 60 سومغاچا ئىستيپەندىيە بىلەن تەئمىنلەنەدى
maarьf вəlymləri və вaşqa təşkilatlardan, oquvcьlarnь вerilgən razverstkaƣa muvafьq tezlikdə tyвəndəgi adresgə juвarьş soraladь: ş. dəhə, tarnav вaşь məhəllə, „ziвinisa“ məktəвi вenasьda. qurs ьdarasь hər kyn kec saat 5-dən acьq.
ESLƏTMƏ; kiryvcilərniꞑ ərizəsini toƣrьdan-toƣrь qursnьꞑ ɵzi həm qaвul qьladь.
qurs mydiri: AVЬZOV.
24. 25.

saku qaşьdaƣь şora, mədənii və gəzetə вəlymlərinin 1-nci qurslarьdaƣь maşƣulat
15 نچى دېكەبردەن ئېلگەرى باشلانمايدى
şunьꞑ ycyn вu вəlymlərniꞑ studentləri alahьda əmrgəcə kelməj turьşlarь lazьm.
ɵzkompart. mədənii—tarq. вol. mydir orunвasarь: XALDAROVA. katiвi VƏLIDƏV.

maarьfcьlar sajuzьnьꞑ təşki'at вjurasь 27-nci nojaвr kec saat 6-da
ماعارف خادملارىنىڭ عۇمۇمى رايون كوستلاوى مەجلىسلەرىنى چاقرادى
təşkilatlar qujьdaƣьca toplanadьlar: 1) proletar rajonь—вenakarlar qluвьda (karl marks kecəsi), 2) lenin rajonь—dostojevskii məktəвidə (taras şevcenko kecəsi), 3) ɵktəвr rajonь—saвьq eski şəhər maarьf xadьmlarь yjidə (car suv məhəlləsi), 4) stalin rajonь—„вuxarin“ məktəвidə (вeş jaƣac).
KYN TƏRTIВI: 1) kollektiv şərtnama kampanijasьnьꞑ вarьşь toƣrьsьda, 2) mestkomlar sajlavnьꞑ вarьşь haqqьda, 3) millii məsləhətgə tajjarlьq toƣrьsьda.
26. 27, təşkilat вjurasь.

termezdə hyççətlərini joqatƣanlar

вekar hьsaвlansьn

p. filatkin, je. i. kroşilov, moldavanseva, n. a. şilkin, ja. nazarov, x. səfərev, z. m. zurapov, a. m. fomina, fatxullina, kazalinskii, s. kulakov, d. izişov, imanatov, çymajev, poljakov, i. şişkin, d. вogalev, v, davьdov, k. jazmuradov, novatorzenova, hətərov, m. əlвekov,—şaxsьь guvahnamalarь; m. g. şerвakov —pasportь və iş spravkasь; в. narxaçьjov, a. qurвanov, k. məmədəli, a. hysənev—avcьlar sajuzь вelətləri; a. m. şerвakov—pasp. və iş spravkasь; u. rьzajov, r. rystəmev—komsom. ucot kart.; z. i. kruslov—şaxs. guvahn. və q/x. raвoc. s. вeləti; t. s. skorokajev, o. m. skorokova, i. u. xoxrjakov, p. n. graвovets, k. p. вorisov, m. v. golovakova, k. m, nazarov, r. çerəjev, i. t. moisejev, moisejenko, a. xoçanəzərev, a. m. ələmədev, karatьgina, u. cerijev, m. n. jartsov, m. pantus, a. n. və v. i. farezir, z. samuradov, u. saвьrov, almərdənevə, a. elmuradov, m. məmədəlijev, x. sagarov, x. naвarov, m. ƣajьвov, nafьqov, esənqulov, s. juntraj, m. çerəjev, m. və p. cixacev, q. məmərəsylev, вəjnəzərev, qulmətev, t. şalajev, m. jusupov, petrov, məhmudmən, r. jarmətev, tarcamanov, i. gomonov, ermulatov, məmədosov, m. şajmurov, m. şajьmov—koperativ dəftərcələri; z. ostaşevskaja—1-nci вasqьcnь вitirgənlik guvahmanasь; a. s. petrova—sajuz вel. və koper. dəft.; n. вalaвanova—kommun. s. вeləti; m. şiвajov, m. d. turov, v. je. rjaвcenko, n. əhmədev, z. jumajev, g. i. moşara, f. ignin, zaвradskii, masanoв, imrjakin, i. şamajev, вajkejev, ja. zavrazik, ə. həmzin—hərвii dəftərcələri; g. həsənev—eraпьь pasportь; a. i. kucerenko—tuƣьlьq. spravkasь və 2-nci aşxaвad intenat. вer. guvahn.; d. gorвunov, h. qurвanov, ə. ergəşev, r. əhmədev, d. colmazajov, sapoznikov, f. i. ziminov, xudajвerdijev, n. girin, t. avosova, m. viktor, a. p. maştat, ə. qьzzьddьnov, qadьrov, v. вemвolatova, a. tərəqulov, a. paşkova, m. qaraxanov, в. m. akerman, tiasov, n. вlinov, rogalev, alexin, a. muradov, a. aвrajov, x. nəvвətev, m. f. popov, c. kərimev, a. fərzijev—pasportlarь; a. jeroxin—metalistlər s. вeləti; s. glajuk—pişiryvc. s. вel. və вenakarl. вilən şuƣullanьş guvahn.; ja. g. jurtsejkor, pleşakov, g. k. karelin, kulagin, a. avervanov, g. şvorov, aвakumov, n. i. krivokəv—вenakari. s. вelətləri; a. nasьrov—hərв. вel. və şaxs. guвahn.; fatxullina—pens. kəfit.; r. çymajevə, i. v. zajtsev, v. ja. vikolov, m. gurвezev, ьsmajьlov—sts s. вelətləri; r. çerəjev—„ərəvəkaş“ art. вel.; ə. myhəmədev, x. ьвrahьmov, tərəxanov, r. popkov—sajuz вelətləri; k. tagalov—spravka və pasportь; a. katoşenko—tuƣьlьq. guvahn.; в. əlijov, kravcenko, a. f. turova—q/x raвoc. s. вelətləri; a. вьzov, a. klyşin—rascot dəftərcələri; ja. il'in, k. mavlanov—vaqt. guvahn.; v. a. ximerov—vaqt. guvahn. və hərв. dəft.; i. i. cevtajev—şaxs. guvahn. və hərв. dəft.; i. hismətov—avc. mьltьq. saqi. guvahn.; x. xьdьrov—patenti; s. a. ovcinnikov—şaxs. guvahn. və hərв. dəft.; вaвa qassьmov, şəmərdənqulov, в. tillajev, в. şəripev, a. vəzminev, t. şajьmov—paxta dəft.; a. lixas—pasp. və sajuz вel.; m. вaxtьjarov—hərв. вel. və sajuz вel.; n. girin—sts. s. вel. və şaxs. guvahn.; v. i. klimov—haxs. guvahn. və rasc. dəjt.; r. jelsov—ьçt. ahv. toqr. guvahn. və hərв. dəft.; je. sunatov—sajuz вel. və hərв. вel.; h. nu'manov—3-nci zaj. əвlig. tal.; k. i. seregina—q/x. raвoc. s. вel. və şaxs. guvahn.

cin aвad qьşlaq şorasьnьꞑ komsomol jacejkasь tyвəndə nomerləri kərsətilgən 44-tə komsomol dəftərcəsini joqatƣan: 27368, 23740, 27865, 27867, 27870, 27873, 27864, 27861, 27858, 21260, 27878, 27872, 27866, 27860, 27859, 10909, 27862, 27863, 496, 495, 494, 493, 492, 491, 490, 498, 497, 500, 499, 501, 503, 129, 127, 128, 126, 130, 131, 132, 133, 134, 135, 138, 139, 27871. вekar hьsaвlansьn.

QASЬMÇAN HƏSƏNOV NI'MƏTYLLƏ BAHADЬROV

ɵz-ara kredit çəm'ijətidən alƣan 50 somlьq 348-nci7 kişilik 604858-nci nomer hyççətini joqatƣan. вekar hьsaвlansьn.

nomer zaвor dəftərcəsini joqatƣan. вekar hьsaвlansьn.

Уалит № 3372 Taşkənt „PRƏYDƏ VOSTOKA„ зак· 2641 ираж 35000